

Slovenski VESTNIK

Tiskovina • Poštnina plačana pri pošti 64290 Tržič

Slovenski vestnik, Gosometerg. 10
A-9020 Klagenfurt/Celovec
Zastopnik za Jugoslavijo: ADIT, DZS,
Gradišče 10, p.p. 171, 61000 Ljubljana

P. n.

Ljudska knjižnica

62391 Prevalje

LETNIK XXXV

CELOVEC, PETEK, 5. DECEMBER 1980

ŠTEV. 49 (1997)

MEDNARODNA OCENA AVSTRIJSKE MANJŠINSKE POLITIKE:

Neresnične so trditve

o izpolnjenem členu 7 in o „vzorni“ rešitvi manjšinskega vprašanja

„Zakon o narodnih skupinah in pripadajoče odredbe nikakor ne predstavljajo sporazumne ureditve na podlagi dogovora med državo in manjšinami niti ne izpolnitve člena 7 avstrijske državne pogodbe iz leta 1955.“ Do te brez dvoma zelo jasne in za zagovornike takomenovane sedmojuljske manjšinske zakonodaje naravnost porazne ocene sedanje „vzorne rešitve“ manjšinskega vprašanja v Avstriji prihaja mednarodna manjšinska organizacija FUENS v svojem poročilu, v katerem povzema ugotovitve in zaključke, do katerih so prišli predstavniki FUENS, ko so na povabilo kanclerja Kreiskega obiskali Avstrijo ter proučili položaj in problematiko koroških Slovencev in gradiščanskih Hrvatov.

S tem kritičnim pretresom avstrijske manjšinske zakonodaje, ki ga je kancler Kreisky minuli teden posredoval parlamentu na Dunaju, FUENS v bistvenih točkah potrjuje upravičenost in pravilnost odklonilnega stališča koroških Slovencev in gradiščanskih Hrvatov do sedmojuljske zakonodaje. Poročilo FUENS med drugim ugotavlja, da primerjava zakona o narodnih skupinah iz leta 1976 s členom 7 državne pogodbe iz leta 1955 pokaže, da ta zakon ne predstavlja izpolnitve določil o šolstvu, o uradnem jeziku in o prepovedi protimanjšinskih organizacij v smislu odstavkov 2, 4 in 5 člena 7. Glede zadnje točke FUENS meni, da celo iz zakona o narodnih skupinah izhaja, da združenja, ki merijo na asimilacijo pripadnikov manjšin (poročilo FUENS v tej zvezi navaja koroški Heimatdienst ter Robakovo združenje županov in podžupanov dvojezičnih gradiščanskih občin) nimajo kaj iskati pri reševanju vprašanj slovenske in hrvaške manjšine — kar bi si morali zapisati za ušesa vsi tisti predstavniki uradne politike na deželni in državni ravni, ki vedno spet kapitulirajo pred zahtevami nemških nacionalistov in asimilantov.

Prav tako nedvoumno FUENS kritično ugotavlja, da sedanja manjšinska zakonodaja ni bila sprejeta v soglasju s prizadetima manjšinama (da torej pomeni vsiljen diktat večini) in da ne predstavlja meddržavne ureditve, zato je tudi ni mogoče primerjati z južnotirolskim paketom. Končno FUENS kot neuporabno zavrača tudi ugotavljanje manjšine ter posebej kritizira sedanjo ureditev, pri kateri so manjšinske pravice vezane na 25-odstotni delež; kot „srejemljivo“ rešitev smatra FUENS delež 10 %, vendar opozarja na tozadevno ureditev na Finskem, kjer velja za tamkajšnjo švedsko manjšino delež 6 % — torej spet dvofolj „otipljiv“ namig, kako je avstrijska rešitev v resnici „širokogrudna“ in „vzorna“.

Razen teh zelo kritičnih ugotovitev vidi FUENS v sedanjih avstrijskih manjšinskih zakonodaji tudi nekaj pozitivnih aspektov ter meni, da se Avstrija s to zakonodajo

„približuje“ načelu pospeševalnega narodnostnega prava. Iz tega se vidi, da gradi FUENS to svojo oceno zgolj na videzu, ki izhaja iz formalistične ureditve in papirnatih pravic, kajti tistih pet šestih koroških Slovencev, ki so s sedanjo ureditvijo praktično prikrajšani za narodnostne pravice, bo brez dvoma imelo precej drugačno mnenje o takem „pospeševanju“.

Ko skuša nakazati izhod iz sedanje zavožene situacije, FUENS povsem pravilno poudarja načelno pravilo, da je ureditev manjšinskih vprašanj treba najti v dogovoru s prizadeto manjšino. Le glede praktičnega izvajanja tega splošnega načela se „priporočilo“ FUENS razlikuje od stališča, ki ga zastopamo koroški Slovenci. FUENS vidi namreč izhod v aktiviranju manjšinskih svetov, pač pa pripominja, da je za to šele treba ustvariti

pogoje in tudi že predlaga različne variante, kako bi bilo koroške Slovence in gradiščanske Hrvate mogoče pridobiti za sodelovanje v svetih. Ti „pogoji“ segajo od posebne izjave avstrijskega parlamenta preko raznih pridržkov manjšinskih predstavnikov pa tja do izjave, da so manjšinske organizacije edine pristojne govoriti za manjšine.

Ne da bi ocenjevali vrednost takih izjav, le ni mogoče mimo tega, da avstrijski dejavniki ne spoštujejo niti mednarodnih pogodb, kako neki bi se potem držali neobveznih deklaracij. Tukaj bi se FUENS morala zamisliti ob dejstvu, da so njeno priporočilo o svetih pozitivno sprejeli prav nosilci protimanjšinske politike in da se za vstop Slovencev v sosvete najbolj zavzemajo ravno koroški politiki, ki sicer z vso svojo avtoriteto vedno spet trdijo, da je državna pogodba za Koroško v celoti izpolnjena.

Sicer pa je sedaj objavljeno poročilo FUENS zanimivo v dveh pogledih: po eni strani v bistvenih zadevah potrjuje pravilnost stališč koroških Slovencev; po drugi strani pa razgalja lažnivost trditev, da je Avstrija svoje pogodbenne obveznosti že izpolnila in da je sedanja ureditev manjšinskega vprašanja „širokogrudna“ in „vzorna“.

OB DNEVU ČLOVEKOVIH PRAVIC:

SVET MIRU IN VARNOSTI

povezan s spoštovanjem človekovih pravic in svoboščin

● Deset milijonov otrok umre od glada vsako leto, šest milijonov jih živi v bedi in pomanjkanju, dve sto milijonov jih gladije, sto milijonov jih nima možnosti obiskovati šole, dvainpetdeset milijonov jih mora delati, da se preživijo.

● Po cenitvi ekonomsko-socialnega sveta OZN je danes na svetu okoli 250.000 pravih sužnjev, katerih gospodarji razpolagajo z življenjem popolnoma brezpravnih človeških bitij. Mednarodna organizacija za delo navaja, da v Mehiki nečloveško izkoriščajo na milijone otrok, starih od 10 do 15 let.

● V Somaliji, ki je že sama strašno revna dežela, životari po cenitvah še 1,2 milijona beguncev. Vlada stalno pomanjkanje vode, manjka zdravil in zdravnikov; obroki hrane, ki jih delijo predstavniki organizacije OZN za pomoč beguncem, so tako majhni, da so daleč pod absolutnim eksistenčnim minimumom.

Tako bi s pretresljivimi poročili o nečloveški usodi človeka lahko nadaljevali še iz mnogih drugih predelov sveta, kjer so ljudje prav tako žrtve po eni strani krute narave in po drugi strani še bolj krute krivice človeka. Navajamo pa teh nekaj primerov zato, ker bomo v nekaj dneh — 10. decembra — spet obhajali svetovni Dan človekovih pravic; dan, ki nas še posebej sili k premišljevanju o vedno aktualnem vprašanju, kako je v resnici in praksi z uveljavljanjem temeljnih človekovih pravic in svoboščin.

Današnje človeštvo je — vsaj deloma tudi upravičeno — ponosno na dosežke človekovega uma in njegovih sposobnosti. Toda prav tako upravičeno se mora današnje človeštvo sramovati svoje druge naravi, ki se kaže v izkoriščanju in zatiranju človeka po človeku, v

raznih oblikah vsiljevanja volje in predpisov drugim, v kratenju človekovega dostojanstva in odrekanju njegove enakopravnosti, ne nazadnje pa tudi v blaznosti oboroževalne tekme, ki sploh ogroža obstoj človeškega rodu.

Ob takih ugotovitvah posameznik lahko postane malodušen in prepričan, da proti tekemu razvoju ne more ničesar ukreniti. Kot posameznik je človek res slaboten, toda kot sestavni del skupnosti postane krepak in zmogljiv, da vpliva na potek stvari in sooblikuje razmere, v katerih živi. Ravno v tem pa sta tudi vloga in pomen takih obletnic, kot je na primer vsakoletni Dan človekovih pravic: da nagovori človeka-posameznika in ga mobilizira za skupno obravnavanje skupnih problemov človeštva — naj bo to potem spoštovanje človeka in njegovega dostojanstva, njegovega porekla, njegovega jezika, njegove pravice do šolanja, dela in socialne zaščite; naj bo to enakopravnost narodov in narodnih manjšin, enakopravnost spolov, ras in veroizpovedi; naj bo to svoboda mnenja, tiska in mišljenja; naj bo to možnost življenja in razvoja v svetu socialne pravičnosti in gospodarske varnosti, v svetu miru, svobode, demokracije, medsebojnega spoštovanja.

Dan človekovih pravic naj bi bil torej izraz nove zrelosti človeka našega časa, ki je razumel nauke preteklosti in zre v prihodnost s trdno odločenostjo, da izkorenini na svetu vzroke, ki so povzročali v minulih dobah in povzročajo še danes toliko krivic in gorja človeku kot posamezniku in človeštvu kot skupnosti. To zrelost pa moramo vsak dan znova dokazovati mi vsi — vsak posebej in vsi skupaj v prepričanju, da je svet miru in varnosti neposredno povezan z zavezanostjo spoštovanjem človekovih pravic in temeljnih svoboščin.

SLOVENSKA PROSVETNA ZVEZA

VABI NA REVIJO

Kernjakovih pesmi

v nedeljo 14. dec. 1980 ob 14.30 uri v Domu glasbe v Celovcu
Na prireditvi ob priliki 1. obletnice smrti Pavla KERNJAKA bodo nastopili zbori iz Roža in Podjune.

Vstopnice v pisarni SPZ — Gasometergasse 10 in pri krajevnih prosvetnih društvih,

Prisrčno vabljeni!

Pravice manjšin v okviru sosedskih odnosov

■ Ob nedavnem državnem prazniku v Jugoslaviji je ljubljansko „Delo“ v slavnostni številki objavilo pogovor s predsednikom predsedstva SR Slovenije Viktorjem Avbljem, ki je zavzel stališče k raznim vprašanjem Jugoslavije in Slovenije. Med drugim je predsednik Avbelj spregovoril tudi o mednarodnih odnosih Slovenije v okviru Jugoslavije in pri tem posebej glede položaja manjšin poudaril:

Naše manjšine bodo lahko uspešneje uveljavljale svoje pravice, če se bodo odnosili s sosednimi državami urejali v smislu dobrososedskega sodelovanja. Tedaj bodo manjšine lahko tudi resnično most med državami. Kot posebna oblika sodelovanja s sosednimi državami se vse bolj uve-

lavlja obmejno gospodarsko sodelovanje, ki je seveda v interesu vseh republik in pokrajin, ne samo republike, ki meji na določeno državo. Dosegli smo nekaj dobrih rezultatov v razvijanju obmejne gospodarskega sodelovanja z Italijo. Žal se obmejno gospodarsko sodelovanje z Avstrijo na podobnih osnovah še ne razvija.

V ozračju medsebojnega zaupanja, prijateljstva in spoštovanja lahko manjšine enakopravneje sodelujejo pri razreševanju odprtih problemov in pospeševanju svojega vsestranskega kulturnega, socialnega in ekonomskega razvoja. Tu bi kazalo res posebej poudariti, da je manjšina samostojen subjekt. Sama naj začneja in tudi dokončuje akcije, pri čemer lahko računa na podporo matične domovine.

■ Predsednik predsedstva SFR Jugoslavije Cvijetin Mijatović je v intervjuju, ki ga je ob dnevu republike dal Tanjugu, prav tako spregovoril o odnosih s sosedi in med drugimi naglasil:

Z vsemi sedmimi sosedi imamo dobre, prijateljske odnose. Sodelovanje je resda na različnih ravneh, vendar je čutiti prizadevanja, da bi še naprej krepili medsebojno zaupanje, ki pomeni zelo veliko za nas in naše sosede. ... Menimo, da je zato možno in nujno reševati tudi odprta vprašanja, tam kjer pač obstajajo, v okvir splošnega napredka odnosov. To bo naše narode še bolj približalo, naše sodelovanje bo še plodnejše, naše zaupanje v prihodnost pa še večje.

■ O odnosih med državami in zlasti med Avstrijo in Jugoslavijo pa je ob jugoslovanskem državnem prazniku spregovoril tudi jugoslovanski poslanik na Dunaju Novak Pribičević. Poudaril je jugoslovansko politiko odprtih mej in opozoril na 40 milijonov mejnih prestopov med Avstrijo in Jugoslavijo, kar je po njegovem dokaz prevladujočega dobrega ozračja. O avstrijsko-jugoslovanskih odnosih je Pribičević še dejal, da sicer še ni uspelo dokončno urediti vseh meddržavnih problemov, vendar je zlasti v zadnjih treh letih in pol uspelo dialog razširiti in poglobiti. O manjšinskem vprašanju v okviru teh odnosov pa je Pribičević dejal, da je to „problem, s katerim bomo morali še dalj časa živeti“.

Vprašanja manjšinskega šolstva je treba rešiti v sodelovanju s prizadeto manjšino

Avstrijski šolski sistem je v zadnjih letih in desetletjih brez dvoma doživel pomemben razvoj in napredek, toda manjšinsko osnovno šolstvo na Koroškem je v istem času ostalo — v kolikor ni prišlo celo do občutnega poslabšanja — v glavnem na ravni iz leta 1959, ko je bil namesto leta 1945 uvedenega obveznega dvojezičnega šolstva sklenjen manjšinski šolski zakon, ki je na zahtevo nemških nacionalistov uzakonil diskriminacijsko obveznost posebnega prijavljanja otrok k dvojezičnemu oziroma slovenskemu pouku. Na posledice, ki so sledile temu ukrepu, smo koroški Slovenci opozorili pristojne dejavnike v celi vrsti spomenic in vlog, v katerih smo obenem tudi povedali svoje mnenje, kako si predstavljamo pravično rešitev tega za nas kakor za vsako narodnostno manjšino življenjsko važnega vprašanja.

V nešteti vlogah sta osrednji slovenski organizaciji orisali odprta vprašanja na vzgojno-izobraževalnem področju in pri tem zajeli široko paleto od otroškega varstva in izobrazbe osebja za dvojezične otroške vrtnice pa do osnovnošolske problematike, politehničnega letnika in vprašanja poklicno-izobraževalne šole ter nakazali problematiko stalnega dopolnilnega izobraževanja dvojezičnih učiteljev enako, kot sta opozorili tudi na potrebo znanstvenega proučevanja dvojezične šole na univerzah in drugih znanstvenih ustanovah, ki se bavijo z didaktičnimi in metodološkimi vprašanji šole in pedagoškega dela.

V najnovejši skupni vlogi, ki sta jo — kakor smo kratko poročali že v zadnji številki našega lista — posredovali pristojnim oblastem prejšnji teden, pa sta Zveza slovenskih organizacij na Koroškem in

Narodni svet koroških Slovencev predvsem opozorila tudi na občutno poslabšanje, do katerega je prišlo na dvojezičnih šolah vsled upravnih ukrepov — torej po uradni poti. Tu gre zlasti za dve ureditvi, ki sta v zadnjem času spremenili oziroma poslabšali položaj slovensčine na ljudski šoli:

● Tako je po uvedbi nove porazdelitve ur oziroma predmetnika na dvojezičnih šolah na Koroškem posebno močno upadlo število jezikovnih ur za dvojezični pouk — posebno v primerjavi z ureditvijo na enojezičnih šolah v Avstriji, kjer je število jezikovnih ur ostalo domala nespremenjeno. Ta sprememba položaja in znanja nemščine kot dominantnega jezika prav gotovo nikjer ne bo omajala, ker je pač tudi učni jezik na vseh stopnjah osnovne šole; močno pa prizadene slovenščino, ki nikjer na Koroškem nima enakega enakovrednega sta-

tusa. Osrednji slovenski organizaciji menita, da pristojne šolske oblasti tega koraka niso dosti temeljito premislile in predvsem niso v zadostni meri upoštevale posebnih problemov manjšinskega šolstva na Koroškem in položaja slovensčine na ljudskih šolah južne Koroške. Zato organizaciji zahtevata, da šolske oblasti spremenijo svoje stališče glede jezikovnih ur in najdejo tako rešitev, ki bo zagotavljala izpolnjevanje zahtev učnega načrta, kar zadeva znanje obeh deželnih jezikov.

● Druga ureditev zadeva uvedbo ročnih spretnosti in po mnenju obeh slovenskih organizacij ni v skladu z veljavnimi zakonskimi določili. Prej je bil na ljudskih šolah pouk ročnih del samo za dekleta, vendar k dvojezičnemu pouku prijavljene učenke niso bile deležne pouka tudi v materinščini. Z novo ureditvijo je bil pouk ročnih spretnosti razširjen tudi na fante, toda vprašanje jezika pri tem pouku se ni popravilo — še naprej poteka ta del pouka tudi za učence, ki so prijavljeni k dvojezičnemu pouku, izključno v nemščini, kar prav gotovo ne odvarja zakonskim predpisom. Zato osrednji slovenski organizaciji od pristojnih šolskih oblasti zahtevajo, da se to protizakonito stanje nemudoma odpravi in se napravi konec uradnemu kršenju predpisov.

V ostalem sta osrednji organizaciji koroških Slovencev posredovali pristojnim oblastem svoja stališča in predloge tudi za reševanje številnih drugih vprašanj z vzgojno-izobraževalnega področja. Obenem pa sta izrazili pripravljenost, da sodelujeta pri reševanju vseh odprtih vprašanj slovenske narodne skupnosti na Koroškem. Pri tem menita, da bi morali imeti možnost, da lahko že v stadiju priprav zavzameta stališče do vseh zakonskih osnutkov in drugih predpisov, ki utegnejo neposredno ali posredno prizadeti narodnostno skupnost in njena življenjska vprašanja. Samo po tej poti bi bilo namreč zagotovljeno, da se manjšinska vprašanja ne rešujejo z oktroiranjem diktatov večine, temveč z enakopravnim sodelovanjem prizadete manjšine, ki mora biti suveren nosilec svojih teženj in pravic.

Šolske oblasti kršijo predpise o dvojezičnem šolstvu

Pod zgornjim naslovom smo pred nekaj tedni objavili v našem listu dopis, v katerem je bilo govora o vrsti nedostatkov v dvojezičnem šolstvu na Koroškem, kjer je v zadnjem času prišlo celo do občutnega krčenja pouka slovenščine. Pri tem je bilo opozorjeno, da tako poslabšanje položaja slovensčine izvajajo oblasti po uradni poti, ker kršijo predpise o dvojezičnem šolstvu. Pristojne oblasti so bile zato pozvane, naj takoj poskrbijo za dosledno spoštovanje veljavnih predpisov.

Na to objavo nam je zdaj vodja manjšinskega šolskega oddelka pri deželnem šolskem svetu za Koroško, okrajni nadzornik vladni svetnik Rudine Vouk poslal pismo naslednje vsebine:

Sporočam Vam v zadevi zgoraj navedenega članka, da sem ga posredoval v znanje na pristojna mesta v deželnem šolskem svetu in da je deželni šolski svet ta problem predložil gospodu deželnemu glavarju kot predsedniku deželnega šolskega sveta v nadaljnjo obdelavo.

Začelena, v skladu z zakonom predvidena ureditev ima seveda službeno in pravno ozadje glede plač in ne more najti rešitve pri manjšinskem šolskem oddelku, temveč le pri centralni upravi.

Končna pristojnost je vsekakor pri zveznem ministrstvu za pouk in umetnost, kateremu, kakor izgleda, ta problem še ni znan. Mogoče iznesete ta problem tudi tam.

Upamo, da bodo tako hitro kot na manjšinskem šolskem oddelku ukrepali tudi na višjih pristojnih mestih, od katerih pričakujemo, da bodo poskrbeli za spoštovanje predpisov — da ne bodo oblasti same kršile celo minimalna določila tistega zakona, ki je že tako vse prej kot manjšini naklonjen.

Deželni šolski svet je sedaj objavil številčne podatke o stanju prijav k dvojezičnemu pouku na Koroškem. Dne 1. 10. 1980 je bilo stanje na šolah, za katere velja manjšinski šolski zakon, naslednje:

V šolskem letu 1980/81 je na ozemlju, za katero velja manjšinski šolski zakon, 81 ljudskih šol in 2 posebni šoli, ki jih skupaj obiskuje 7020 šolarjev (od tega 3349 deklet). K dvojezičnemu pouku je na 67 ljudskih

šolah prijavljenih 1115 šolarjev (566 deklet), to je 15,88 %, kar pomeni v primerjavi s prejšnjim šolskim letom povečanje za 50 šolarjev ali za 1,56 %. Na 14 od skupno 24 glavnih šolah obiskuje pouk slovenščine 416 šolarjev (od tega 244 deklet); na podlagi manjšinskega šolskega zakona je prijavljenih 244 šolarjev, medtem ko 172 šolarjev obiskuje slovenščino kot tuj jezik. Zvezno gimnazijo za Slovence pa obiskuje v tem šolskem letu skupno 536 dijakov (od tega 249 deklet), od katerih na nižjo stopnjo (torej na razrede, ki spadajo še pod obvezno šolstvo — op. ured.) odpade 286 dijakov (od tega 130 deklet).

Boj koroških partizanov prispevek za osvoboditev Avstrije v smislu moskovske deklaracije

Na Dunaju je bila prejšnji teden v prostorih dokumentacijskega arhiva avstrijskega odpora predstavljena nemška izdaja knjige Karla Prušnika-Gašperja „Gamsi na plazu“, ki je pred nedavnim izšla pri založbi Drava. Dokumentacijski arhiv je za to priložnost svojo stalno razstavo o protifašističnem boju v Avstriji razširil z zanimivimi in redkimi dokumenti iz slovenskega protifašističnega gibanja in narodnoosvobodilnega boja.

Predstavniki dokumentacijskega arhiva prof. Herbert Steiner je navzočim zastopnikom tiska v kratkih besedah orisal pomen protifašističnega boja koroških Slovencev. Kadar je govora o avstrijskem odporniškem gibanju proti nacizmu, je dejal prof. Steiner, je treba v prvi vrsti omeniti vlogo koroških partizanov, kajti „slovenski partizani na Koroškem in drugi koroški antifašisti so zares izpolnili pogoji štirih zaveznikov protihitlerjevske koalicije, ki so v moskovski deklaraciji leta 1943 izjavili, da bodo po vojni status Avstrije določili po prispevku, ki ga bo Avstrija dala v boju zoper skupnega sovražnika“. Prav tako pa je prof. Steiner kot edinstven zgodovinski pojav naglasil dejstvo, da je bila v okviru narodnoosvobodilnega boja jugoslovanskih narodov dana možnost ustanovitve posebnih avstrijskih bataljonov, kar je zaslug vrhovnega komandanta maršala Tita. Vse to pa dokumentira tudi Prušnikova knjiga, je dejal prof. Steiner, ki je menil, da je zato sramota za avstrijske založbe, da se niso trudile za nemško izdajo te knjige in edinstvene dokumentacije koroškega partizanstva, čeprav je bila slovenska izdaja že zdavnaj znana in na razpolago.

V imenu založbe je spregovoril dr. Franci Zwitter, ki je poudaril, da je knjiga „Gamsi na plazu“ v prvi vrsti namenjena mladini, ki tistih časov ni doživljala. Danes je tej mladini na razpolago le poplava nemške vojne literature, ki poveličuje čas nacifašizma, ne zve pa ničesar o trpljenju in odporu delov avstrijskega ljudstva proti takratni diktaturi. Mimo tega pa Prušnikova knjiga ni samo dokumentacija partizanstva, temveč poleg Petkovih spominov tudi svojevrsten prikaz boja slovenske narodnostne skupnosti na Koroškem zoper nemški nacionalizem. Seznanje nemškogovorečih Avstrijcev s temi zgodovinskimi dejstvi pa bo gotovo povečalo razumevanje za boj Slovencev za njihovo enakopravnost in za dosledno izpolnitev člena 7 državne pogodbe, ki ni — to dokazuje tudi Prušnikova knjiga — noben velikodušen dar Avstrije koroškim Slovincem, temveč sad njihove krvave borbe za svoj obstoj in tudi za obnovo demokratične Avstrije. „Zato je treba tudi razumeti“, je naglasil dr. Zwitter, „da koroški Slovenci ne bodo prenehali z bojem, dokler določila tega člena ne bodo do kraja izpolnjena.“

Ob predstavitvi je bilo povedano, da je za knjigo veliko zanimanje tudi v nemški javnosti. Nemška izdaja „Gamsi na plazu“ (Gamsen auf der Lawine) se dobi tudi v knjigarni Naša knjiga v Celovcu, Paulitschgasse 5–7, kjer vezana v platno ter opremljena z obsežnim slikovnim in dokumentarnim gradivom stane samo 215 šillingov. Ob bližnjih praznikih bo to lepo darilo nemškogovorečim znancem in prijateljem.

fra-ter

Nagrade AVNOJ za dela splošnega pomena za razvoj SFR Jugoslavije

Odbor za nagrado AVNOJ je tudi letos ob dnevu republike podelil vrsto teh najvišjih nagrad za izredno ustvarjalnost in delo, ki je splošnega pomena za razvoj SFR Jugoslavije. Za leto 1980 je bilo podeljenih 16 nagrad AVNOJ, ki so jih prejeli posamezniki in delovne organizacije ter ustanove iz vseh jugoslovanskih republik, in sicer za izredne dosežke na področjih družbenih ved, glasbene ustvarjalnosti, kulture, književnosti in raznih tehničnih ter gospodarskih panog.

Iz Slovenije sta letos dva dobitnika nagrade AVNOJ: prof. dr. Metod Mikuž s področja družbenih ved (zgodovina); SOZD „Iskra“ s področja elektroindustrije.

● Prof. dr. Metod Mikuž, ugledni slovenski in jugoslovanski zgodovinar, si je pridobil priznanje predvsem na področju raziskovanja in obdelave zgodovine narodnoosvobodilne borbe v Sloveniji. Na ljubljanski univerzi je ustanovil katedro za zgodovino NOB, ki je edinstvena katedra za to problematiko na jugoslovanskih univerzah. Med njegovimi številnimi znanstvenimi deli pa izstopa zlasti petdelni pregled zgodovine NOB v Sloveniji, ki pomeni svojevrstno enciklopedijo zgodovine narodnoosvobodilnega boja v Sloveniji in Jugoslaviji.

● Elektroindustrijsko podjetje ISKRA, ki je bilo ustanovljeno pred skoraj 35 leti v Kranju, pomeni začetek razvoja nove industrijske panoge — elektronike. Izoblikovala je razvojno-raziskovalni potencial, ki je danes eden največjih v Jugoslaviji sploh, kjer se je Iskra uveljavila kot pionir industrijskega oblikovanja. S svojim dinamičnim razvojem, ki v zadnjih desetih letih izkazuje 25 % povprečne letne stopnje fizične rasti proizvodnje in 15 % naraščanja produktivnosti, pa se je Iskra uvrstila prav v vrh jugoslovanske industrije ter zavzema na svojem področju pomembno mesto tudi v svetovnem merilu.

Manjšinska problematika deležna čedalje večjega zanimanja

Manjšinska problematika čedalje bolj postaja predmet tudi širokih mednarodnih razprav in obravnavanj, kar je najboljši dokaz, da se v svetu vedno bolj zavedajo važnega pomena, ki ga imajo narodnostne in druge manjšine danes v odnosih med narodi in državami. Na posvetih strokovnjakov, na konferencah in znanstvenih simpozijih, ki potekajo na najrazličnejših ravneh, proučujejo posamezne vidike manjšinske problematike ter skušajo najti poti, po katerih bi prišli do čim bolj ustreznih in pravičnih rešitev vseh tistih vprašanj, ki so neposredno ali vsaj posredno povezana z obstojem in razvojem manjšin ter njihovim enakopravnim uveljavljanjem v družbenem dogajanju.

Na znanstvenem posvetu, ki bo v začetku prihodnjega tedna na Brdu pri Kranju (kratko smo že poročali), se bodo jugoslovanski strokovnjaki bavili s problemi razvijanja položaja in zaščite manjšin v sistemu OZN, in sicer v luči osnutka, ki ga je izdelala Jugoslavija za deklaracijo Združenih narodov o pravicah narodnostnih, etničnih, jezikovnih in ver-

skih manjšin. Kakor znano prav Jugoslavija že dalj časa vloga veliko naporov v prizadevanja, da bi tudi na ravni svetovne organizacije podrobno opredelili pravice in zaščito manjšin in s tem določili za vse države obvezne smernice, kako morajo ravnati s svojimi manjšinami.

Podobna prizadevanja potekajo tudi na drugih ravneh. Tako je skupina italijanskih in francoskih socialističnih poslancev pred približno letom dni v evropskem parlamentu predložila resolucijo z zahtevo, naj evropski parlament izdela in sklene posebno „listino“ o pravicah etničnih in jezikovnih manjšin v državah evropske skupnosti. Tudi ta predlog ni bil sad trenutne odločitve, marveč so bile osnova zanj številne mednarodne listine, predvsem pa je nastal na podlagi večkrat izraženih potreb in zahtev organizacij in ustanov, ki so izraz prizadetih skupnosti; predvsem pa je tudi ta predlog sad čedalje večjega zanimanja javnosti, ki so ga v zadnjem času zbudile številne raziskave, študije in znanstvene razprave o manjšinski problematiki.

O tem predlogu so prejšnji teden razpravljali tudi na posvetu v Rimu, kjer so poudarili, da taka „listina“ sicer ne bi mogla imeti zakonskega značaja, vendar bi bila „moralno“ obvezujoča za vse države, ki so vključene v Evropsko gospodarsko skupnost. Po mnenju enega izmed pobudnikov naj bi „listina“ obravnavala tri področja: šolstvo (pouk jezika manjšine v vseh šolah ter pouk v jeziku manjšine povsod tam, kjer so dani pogoji, pouk zgodovine manjšine do univerzitetne ravni); sredstva množičnega obveščanja (pravica do dostopa v radiotelevizijskim sporodrom v jeziku manjšine ne samo za poročila, ampak tudi za kulturne oddaje, ukrepi v korist periodičnih publikacij in založništva); javno življenje (raba jezika v odnosu z oblastmi, toponomastika, uveljavitev načel dvojezičnosti).

Kakor že povedano, taka „listina“ ne bi imela veljave zakona, marveč bi le deklarativno priznavala pravice manjšin in okvirno določala, na katerih področjih je treba te pravice uveljavljati; bila bi torej vodilo posameznim državam pri uresničevanju teh pravic. Kljub tej splošnosti je pričakovati, da bo predlog o sprejetju take „listine“ naletel na velike težave in odpor s strani tistih, ki še vedno ne verjamejo v možnost razvoja združene Evrope prav s priznavanjem avtohtonih značilnosti vsakega naroda in narodnosti. Vendar pa prevladuje mnenje, da bo evropski parlament le premostil te težave in da bodo tudi tisti, ki se danes še upirajo odobritvi „listine“ o pravicah manjšin, končno razumeli, da je sprejem takega dokumenta potrditev zaupanja v bodočnost Evrope.

Prisluhnimo pesmi Pavla Kernjaka

Letos mineva leto dni, odkar je umrl Pavle Kernjak, pevec koroške pesmi, ki nam je s svojim skladateljskim delom zapustil neprecenljiv zaklad ljudske umetnosti, ki ga je že za žive dni napravila nesmrtnega. In tako tudi je! Pavle Kernjak je med nami, za nami je njegova pesem in z njo njegova ljubezen do rodne zemlje in slovenske besede. Prve obletnice Kernjakove smrti, se bo Slovenska prosvetna zveza spomnila s koncertom njegovih pesmi in tako na dostojen način počastila njegov spomin.

Prihodnjo nedeljo Slovenska prosvetna zveza vabi v veliko dvorano Doma galsbe v Celovcu, kjer bodo koroški pevski zbori z domala vsega našega ozemlja nastopali na koncertu in s Kernjakovimi skladbami navduševali ljubitelje enkratnih melodij tega skladatelja, čigar pesmi so znane ne le na Koroškem, ampak daleč preko njenih meja. Na koncertu bo nastopalo dvajset pevskih zborov, od tega po eden iz Mežiške in Kanalske doline tako, da bo dejansko zastopana celotna Koroška. To bo eden največjih in najzanimivejših koncertov na katerem bo poleg znanih Kernjakovih skladb poslušalec lahko prisluhnil tudi nekaterim novjšim skladbam, ki jih je avtor napisal tik pred svojo smrtjo.

In kateri zbori bodo sodelovali? To so Mladinska skupina iz Šentilje, moški zbor SPD „Vinko Poljanec“ iz Škocijana, mešani zbor SPD „Gorjanci“ iz Kotmari vasi,

moški zbor SPD „Svoboda“ iz Loge vasi, mešani zbor SPD „Srce“ iz Dobrle vasi, moški zbor SPD „Bilka“ iz Bilčova, Trio „Korotan“ s pevci iz Šentvida, mladinska skupina iz Kanalske doline, mešani zbor SPD „Zarja“ iz Železne Kaple, moški zbor SPD „Radiše“ z Radiš, mešani zbor SPD „Danica“ iz Šentvida v Podjuni, moški zbor SPD „Kočna“ iz Sveč, oktet KUD „Prežihov Voranc“ z Raven, mešani zbor „Podjuna“ iz Pliberka, moški zbor SPD „Trta“ iz Žitare vasi, ženski oktet SPD „Obir“ z Obirskega, moški zbor SPD „Edinost“ iz Pliberka, mešani zbor SPD „Rož“ iz Šentjakoba v Rožu, mešani mladinski zbor slovenske gimnazije, koncert pa bo zaključil združen moški zbor s priljubljeno pesmijo „Juhe pojdam v Skufče“ medtem ko bo za uvod v koncerta zadonela že ponarodela pesem „Rož, Podjuna, Zila“.

Kot zapisano bo to enkratni glas-

beni užitek in hkrati velika pevska manifestacija naše centralne organizacije. Koncert Kernjakovih pesmi pa bo povezan še z enim kulturnim dogodkom: za obletnico skladateljeve smrti bo Slovenska prosvetna zveza izdala pesmarico Kernjakovih pesmi, ki bo na prodaj tudi na koncertu.

Tako kot ob vsaki centralni prireditvi, bodo vstopnice tudi tokrat v prodaji pri krajevnih prosvetnih društvih, v pisarni SPZ in v knjigarni „Naša knjiga“ v Celovcu ter eno uro pred koncertom. Že zdaj ljubitelji Kernjakovih pesmi pozivamo, da se te prireditve udeležijo v kar največjem številu, da tako našemu skladatelju Kernjaku in s tem slovenski koroški pesmi izpričajo svojo naklonjenost. Končno naj še omenimo, da bo prireditelj koncerta organiziral posebne prevozne možnosti v Celovec; slednje bomo objavili v prihodnji številki našega lista.

Likovna dela vuzeniške kolonije razstavljena v Mariboru

Kot znano, vuzeniška likovna kolonija letos slavi deseto obletnico obstoja. O uspehih te vsakoletne likovno-vzgojne prireditve, ki jo prirejajo v Vuzenici ob Dravi in kjer letno gostijo likovno nadarjene otroke s Koroške, smo v našem listu redno poročali.

Ceprav je poletje že zdavnaj minilo in otroci tlačijo šolske kloti, v Vuzenici ne mirujejo. Ravnatelj osnovne šole Lojze Gobec je s svojimi sodelavci pripravil razstavo likovnih del, ki so jih mladi likovniki ustvarili med svojim bivanjem v Vuzenici. Ožji izbor je opravil mentor kolonije prof. Bojan Golija, razstavo pa so odprli na pedagoški akademiji v Mariboru in s tem izbrane slike predstavili študentom, zlasti obiskovalcem likovne katedre tega izobraževalnega zavoda.

Otvoritev razstave je bila 25. novembra, udeležila sta se je tudi tajnik Slovenske prosvetne zveze Franci Sadolšek in njegov namestnik Jože Mečina. Ob tej priložnosti so izdali tudi skromen katalog v katerem predstavljajo dejavnosti vuzeniške likovne kolonije.

Razstavljena likovna dela so med udeleženci otvoritve naletela na izredno veliko zanimanje. Pri tem dejansko gre za umetniško zanimiva dela, ki so tudi pri kritiki našla pozitivne odmeve. Veseli nas, da je med razstavljenci največ imen naših mladih likovnikov kot so Edit Velik, Tatjana Marko, Christina Blüml, Dani Wochinc, Magdalena Wieser, Sonja Köllich in drugi.

OB OBISKU DELEGACIJE ZSKD IZ TRSTA:

Dogovor o poglobitvi kulturnih stikov s SPZ

Na povabilo Slovenske prosvetne zveze se je prejšnji četrtek na Koroškem mudila delegacija Zveze slovenskih kulturnih društev v Trstu (nekdanje tamošnje Slovenske prosvetne zveze) katero je vodil novizvoljeni predsednik Milko Rener, spremljali pa so ga še podpredsednika Niko Sirk in Rudi Pavšič in tajnik Vojko Slavec ter člani predsedstva Ingrid Krall, Zdenko Vogrič, Mirko Kaplej in Marij Čuk. Namen obiska delegacije osrednje kulturne ustanove zamejskih Slovencev v Italiji, je bil poglobiti stike s Slovensko prosvetno zvezo ter spoznati razmere v katerih naša organizacija deluje, predvsem pa sprejeti dogovor o sodelovanju v prihodnji kulturni sezoni.

Tako lahko zapišemo, da je obisk predstavnikov ZSKD iz Trsta na Koroškem bil povsem delovnega značaja, saj so se s Slovensko prosvetno zvezo, kot je povedal predsednik V. Polanšek, dogovorili o akcijah, ki jih bodo izvedli v prihodnjem letu, oziroma prosvetni sezoni. Pri tem je razumljivo, da bodo nadaljevali z dosedanjimi oblikami sodelovanja kot so meddruštveni stiki Primorske in Koroške, da pa bodo kontakte na ravni obeh zvez v prihodnje poglobili, s čimer bo

dan tudi večji pregled in boljša koordinacija kulturne izmenjave. Nadalje so sklenili, da bodo v doglednem času organizirali likovno razstavo vidnega koroškega umetnika v Trstu in Gorici, pravtako bodo izvedli nekaj literarnih večerov, mišljen je tudi koroški dan na katerem bodo predstavili koroško kulturo. S strani SPZ je bilo tudi obljubljen, da bo s svojimi zbori sodelovala na reviji Primorska po je in da bo pripravila sodelovanje z diapositivi o zgodovini slovenske narodne skupnosti in Avstriji.

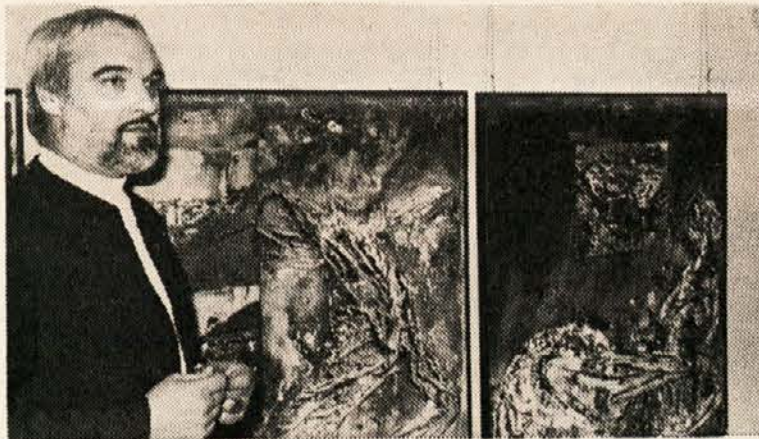
Iz zapisanega je razvidno, da je na teh pogovorih šlo za akcije in gostovanja s koroške strani na Primorskem. Vendar naj bo naglašeno, da bo s sličnimi gostovanji šlo tudi s tržaške strani, ko bo ZSKD izdelala svoje tozadevne predloge. Goste iz Trsta je Slovenska prosvetna zveza najprej sprejela na svojem sedežu, medtem ko so delovne pogovore imeli v kulturnem domu SPZ „Danica“ v Sentrimeru. Ob tej priložnosti pa so gostom razkazali tudi kulturni dom na Radšah. Predstavnike ZSKD sta pozdravila tudi predsednik in tajnik ZSO, dr. Franci Zwitter in dipl. inž. Feliks Wieser.

AULA SLOVENICA CELOVEC, PAULITSCHGASSE 5—7

Vljudno Vas vabimo na razstavo

AKADEMSKEGA SLIKARJA

Valentina Omana

Razstava je odprta do 12. decembra 1980, in sicer dnevno od ponedeljka do petka od 13. do 17. ure.

Prisrčno vabljeni!

Dr. Anton Svetina

Prispevki k zgodovini Skočidola

Ob navzočnosti Pahernika in še ene priče je mati priznala, da je vikar oče otroka in je pripravljena njemu to povedati pred sodnikom v obraz. Pred dvema letoma je vikar Kaufman en dan pred praznikom sv. Rešnjega telesa celo noč popival in je na sam praznik, ko je bral mašo, šel pred povzdigovanjem v zakristijo, da bi opravil malo potrebo; iz zakristije je prišel ves potolčen nazaj, da se je vsa fara zgrala.

Na to prijavo je stolni kapitelj v Ljubljani odredil, da se Bartolomej Kaufman odstavi kot vikar v Skočidolu, kar pa se je vikarju in škofijskemu komisarju Walscherju v Beljaku posrečilo šele leta 1678, kar izvedemo iz tele pravde: Leta 1678 je prišlo med benediktinskim samostanom v Osojah, ki je postal, kakor je zgoraj prikazano, leta 1672 lastnik grada in gospostva Vernberk, in med ljubljanskim stolnim kapiteljem do spora v zadevi prezentacije novega vikarja za župnijo Skočidol. V začetku julija je ljubljanski stolni kapitelj prosil ljubljanskega škofa, da bi smel obdržati pravico prezentacije vikarja v Skočidolu, ki jo osvaja benediktinski konvent v Osojah kot lastnik gospostva Berenberg. V zvezi s to prošnjo je vikar in škofijski komisar v Beljaku Vitus Balscher (Walscher) v pismu z dne 26. 7. 1678 predlagal, naj se izda provizorično dovoljenje curae animarum duhovniku Andreju Mahorju, dokler gospostvo v Vernberku ne da svoje prezentacije. V zvezi s tem predlogom piše osojski opat Christophorus (Krištofer) ljubljanskemu

škofu Jožefu grafu Rabatta, da se strinja z namestitvijo Andreja Mahorja pod pogojem, da ljubljanski stolni kapitelj odstopi v roku dveh let ius patronatus za to faro, v nasprotnem primeru bo samostan dal zapreti vrata župnišča in tudi ne bo vikarju dajal nikakih dohodkov. Škof je v zvezi s tem pismom odgovoril stolnemu kapitelju, da opat ne more prejudicirati pravicam škofa, naročil pa je kapitelju, da naj ali odstopi od prezentacijske pravice ali pa poroča, kaj je na stvari. V predmetnem sporu je škof razpisal dve razpravi, na dan 26. junija 1680 in na dan 19. septembra 1680, ki pa nista prinesli nobenih rezultatov in se je ta spor vlekel še leta in leta. Ko je prišlo leta 1708 do spremembe na sedežu župnije Skočidol, je nastal ponovni spor med obema strankama glede izvrševanja patronatske oziroma prezentacijske pravice in se je v ta spor vmešaval celo konzistorij solnograške nadškofije, ker je osojski samostan spadal pod jurisdikcijo te nadškofije. Šele 12. novembra 1718 je bil med osojskim opatom kot lastnikom gospostva Vernberk in med stolnim kapiteljem v Ljubljani sklenjen pismen sporazum, po katerem je obveljalo staro pravilo, da je dvakrat zaporedoma prezentiral novega vikarja osojski samostan, tretjič pa stolni kapitelj v Ljubljani.

Vikar Andrej Mahor pa ni dolgo župnikoval v Skočidolu, ker je za leto 1680 listinsko izkazan kot vikar Lambert Wuttai (Vutej), ki ga ima Stefan Singer na seznamu vikarjev že v letu 1698.

5

Leta 1680 se je vršila po zastopniku ljubljanskega stolnega kapitlja vizitacija vseh župnij beljaškega cerkvenega okrožja. Pri župniji Skočidol je vizitator ugotovil, da tamkajšnji cerkvenik neupravičeno izvršuje krojaško obrt. Če ne bo s tem prenehal, se ga naj odstavi. Vizitator je naročil naj se cerkveni davki skrbno izterjujejo, da se bo moglo popraviti cerkveno poslopje, ki je na eni strani porušeno, in da se bo moglo poslopje župnišča bolj vzdrževati. Vizitator je nadalje ugotovil, da mora duhovnik v Skočidolu po odredbah poprejšnjih vizitacij ljudstvo v Vernberku poučevati in voditi v slovenskem jeziku in se mora tega držati, če pa tega jezika ni popolnoma vešč, mora v roku treh mesecev pred škofijskim uradom v Ljubljani dokazati, da se je tega jezika naučil.

Iz leta 1690 je ohranjena specifikacija letnih dohodkov in kapitala (vrednosti) vseh petih župnij beljaškega cerkvenega okrožja, ki daje tole sliko:

	Letni dohodek	Kapital
Vikar pri sv. Nikolaju v Beljaku	f 220	f 4400
Župna cerkev in podružnice	—	f 3150
Vikar pri Sempetru	f 150	f 3000
Cerkve	—	f 750
Vikar v Skočidolu	f 150	f 3000
Vse cerkve in bratovščina	—	f 3080
Vikar v Dvoru	f 162	f 3240
Vse cerkve	—	f 880
Vikar v Lipi	f 85	f 1700
Vse cerkve	—	f 500

Ta seznam nam pokaže, da je imel najmanj dohodkov vikar v Lipi nad Vrbo in tudi tamkajšnje cerkveno premoženje je bilo minimalno,

vikarja v Šentpetru in v Skočidolu sta imela enake dohodke, malo bolje je bil situiran vikar v Dvoru, največ dohodkov pa je imel vikar pri Šmiklavžu v predmestju Beljaka.

V spremnem poročilu, ki ga je s tem seznamom poslal ljubljanskemu stolnemu kapitelju Vid Walscher, vikar in nadžupnik Šmiklavžke župnije, navaja sedanje finančno stanje posameznih župnij in je mnenja, da so navedbe posameznih vikarjev, ko poročajo, da njihovi dohodki ne dosegajo gornjih zneskov, resnične. Tako je npr. vikar v Skočidolu navedel, da njegovi letni dohodki ne presegajo zneska 90 goldinarjev.

Župnik Stefan Singer ima na seznamu vikarjev župnije Skočidol za leto 1707 Bartolomeja Rainerja, za leto 1708 pa Valentina Tropperja. V letu 1709 je listinsko izkazan že novi vikar Matej Kulnig (Kulnik).

V juniju leta 1712 je ljubljanski škof Frančišek grof Kauniz izvršil vizitacijo vseh župnij beljaškega cerkvenega okrožja. V soboto 18. junija je ob 6. uri zjutraj zapustil župnijo sv. Miklavža v predmestju Beljaka in je prišel okoli pol osme ure v Skočidol, kjer so ga peljali v procesiji pod baldahinom v župno cerkev; tam je v vijoličastnem ornatu prisostvoval maši za umrle duhovnike, nakar je v belem ornatu podelil blagoslov in nato izvršil birmo nad 365 osebami. Ker pa je bilo še mnogo več ljudstva, ni mogel nad vsemi izvršiti obreda birme in je vse ostale napotil, naj pridejo prihodnji dan, to je v nedeljo, k cerkvi sv. Miklavža v Beljaku, kjer bo naprej birmal. Nato je škof začel izpraševati vse cerkvene funkcionarje.

(Se nadaljuje)

Jugoslovanski državljani, ki so na začasnem delu v Avstriji, so tudi letos priredili številne prireditve v počastitev jugoslovanskega državnega praznika oz. dneva republike 29. novembra. Med njimi tudi Koordinacijski odbor jugoslovanskih klubov na Koroškem. Slednji je 26. novembra 1980 vabil v veliko dvorano Delavske zbornice v Celovcu.

Organizatorji proslave so tokrat k sodelovanju povabili dva kvalitetna ansambla in sicer ženski pevski zbor „Collegium musicum“ iz Beograda in vokalno-instrumentalni ansambel „Dubrovački trubadurji“. Jugoslovanski delavci so domala napolnili veliko dvorano Delavske zbornice in tako izpričali pripadnost in zvestobo svoji državi. Med številno publiko je Aleksander Konec v imenu prireditelja lahko pozdravil tudi vrsto uglednih gostov, med njimi predsednika koroškega deželne zbornice Josefa Guttenbrunnerja, celovškega župana Guggenbergerja, predstavnike slovenskih kulturnih in političnih organizacij na Koroškem in druge. Zbranim je o pomenu dneva republike spregovoril konzul SFRJ Alfonz Naberžnik.

Tudi kulturni spored je potekal v duhu revolucionarnosti jugoslovanskih narodov in narodnosti zlasti v izvajanjih ženskega zbora Collegium musicum ter v recitacijah gledaliških igralcev. Seveda pa je spored obsegal tudi zabavni del pri čemer je tako zbor, posebno pa ansambel „Dubrovački trubadurji“ skrbel za živahno razpoloženje v dvorani. Ob vsem pa je treba naglasiti izredno visoko kvaliteto nastopajočih, ki so v veliko zadovoljstvo občinstva doprinesli k uspehu proslave.

Temu sestavku še priključujemo posnetek folklorne ansambla KUD „Svetozar Marković“ iz Novega sada, ki je, kot smo že poročali, z velikim uspehom gostoval v Borovljah in v Šentprimozu.

Praznik za dan republike

Dan staršev v dijaškem domu

Dvakrat na leto priredi vodstvo Dijaškega doma Slovenskega šolskega društva v Celovcu dan staršev. Kljub slabemu vremenu se je 13. novembra zbralo v Dijaškem domu veliko število staršev. Takšna srečanja so važen sestavni del vzgojnega načrta dijaškega doma, kajti starši imajo pravico, da se seznani z načinom in obliko življenja v dijaškem domu, kjer živijo njihovi otroci.

Naloga doma pa je v tem, da

skrbi za to, da gojenci ohranijo dobre stike s svojimi starši ali drugimi skrbniki, ki naj se razvijajo na osnovi spoštovanja in ljubezni in odgovornosti do staršev. Vzgojitelji, ki so bili polnoštevilno zastopani, pa to nalogo lahko izpolnjujejo samo, če spoznajo starše in z njimi skupaj spoznajo vpliv staršev in družine na odrasčajočega, katerega vzgajajo med tednom vzgojitelji.

Za starše, ki so jim otroci poka-

zali svoje bivališče, pa so takšna srečanja koristna, ker imajo možnost spoznati spremembe, ki vplivajo na njihove otroke. Pri najmlajših gre tu v prvi vrsti za spremembe, ki nastanejo zaradi novega okolja, nove šole, v zvezi z novimi tovariši, ki porodijo v duševnosti teh mladostnikov brez dvoma velike spremembe. Pri tistih, ki pa že dalj časa obiskujejo gimnazijo so to v prvi vrsti spremembe, ki nastajajo zaradi prehoda v nov razred, kjer dobijo nove profesorje in tudi nove sošolce.

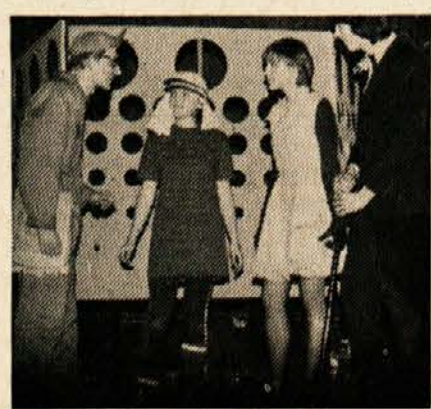
Ob takih priložnostih vodstvo doma vedno poskrbi za ustrezno predavanje za starše. Letos je pripravilo predavanje s temo: „Kako hranijo starši stike z odrasčajočo mladino“. Predavanje je posredoval docent na filozofski fakulteti na univerzi v Ljubljani dr. Vinko Skala v tako poljudni in razumljivi obliki, da so starši zares veliko pridobili.

Po predavanju so se starši še obširno porazgovorili z vzgojitelji. Vsekakor je treba še enkrat poudariti hvalevredno zanimanje staršev, ki so ga pokazali ob tem dnevu staršev, ki je bil vsem prizadetim v največjo korist.

Premiera „odra mladje“ Koroške dijaške zveze

Oder mladje je letos ponovno dokazal svojo aktivnost in vnemo z novo predstavo: 25. novembra so v polni dvorani Marijanišča v Celovcu igrali, prepevali in zaplesali „štirje fante muzikantje“.

Na poletnem lutkovnem seminarju

na Rebrci so potekale prve bralne vaje; režiser Franci Končan, ki je že večkrat vodil to igralsko skupino in nad katerim so navdušeni prav vsi „mladjevc“, je predložil tekst znane basni. Napisal ga je kot radijsko igro Miroslav Košuta. Mladina (starost mladih igralcev se giblje približno med 15 in 17 leti) se je z navdušenjem spravila na delo. Kdor je videl lahkotnost predstave, si težko predstavlja, da je obvladanje teksta v verzih naporno delo. Reči je treba, da je vsem uspel spopad z vezano besedo.

Kostume in sceno si je zamislil Štef Potočnik, glasbeni vložki pa so delo Urbana Kodra.

Zanimiva je karakterizacija oziroma poosebljenje glavnih nosilcev zgodbe: osel je zgaran delavec (Miha Vrbinc), ki ga nihče ne potrebuje več, pa je vendar še poln idej. Pes

12. Koroški kulturni dnevi

OD 28. DO 30. DECEMBRA 1980

10.-OKTOBER-STRASSE 25 - CELOVEC - MOHORJEVA

S P O R E D

● NEDELJA 28. 12. 1980

19.30 Otvoritev 12. Koroških kulturnih dni.

„Uscit pr Zile“. Ziljska svatba v pesmi, besedi, plesu in glasbi — v izvedbi mešanega pevskega zbora „Rož“ iz Šentjakoba v Rožu pod vodstvom Lajka Milisavljeviča in Akademске folklorne skupine „France Marolt“ iz Ljubljane, v srednji dvorani Doma glasbe v Celovcu.

● PONEDELJEK 29. 12. 1980

9.00 Franci Zwitter-Matevž Grilc: **Informacija o položaju slovenske narodne skupnosti na Koroškem**

10.00 Silvo Devetak: **Pravica manjšin do zaštite in razvoja v luči sistema OZN.**

11.30 Odhod na Ziljo: **Obisk zgodovinsko in kulturno pomembnih krajev na Zilji.**

Vodijo: Cene Avguštin, Bogo Grafenauer, Nace Šumi in Niko Kriegl.

19.30 **Ogled razstave Valentina Omana** pod strokovnim vodstvom Ceneta Avguština.

Literarno branje
(Aula slovenica Celovec)

● TOREK 30. 12. 1980

9.00 Josef Lukan: **Delo Franca Grafenauerja**

10.00 Ludwig Flaschberger: **Pojavne oblike in strategije etnične asimilacije in možne protistrategije, s posebnim ozirom na Ziljane.**

11.00 Dušan Nečak-Peter Vodopivec: **Razcvet manjšinskih gibanj v Evropi.**

14.00 Okrogla miza: „**Prispevek Zilje k slovenski kulturi**“. Sodelujejo: France Bernik, Bogo Grafenauer, Vekoslav Kremenšek, Zmaga Kumrova, Štefan Pinter, Janko Pleterski, Breda Pogorelec, Erik Prunč, Nace Šumi, Pavle Zablatnik.

Pripravljalni odbor KKD

Olipic Leni praznovala 83. življenjski jubilej

Kot smo že poročali, je Zveza koroških partizanov na minulem občnem zboru številnim bivšim borbem in aktivistom izročila častni znak koroškega partizana kot viden izraz priznanja za njihov aktivni prispevek v boju proti fašizmu. Zveza slovenskih žena je ob priliki 83. rojstnega dneva Olipic Magdalene izročila tej zaslužni borki častni znak koroškega partizana. Predsednica Milena Gröblacher in članica odbora Terezija Prušnik-Mira sta obiskali jubilaranko v domu starih blizu Feldkirchna, ji čestitali k njenemu visokemu življenjskemu jubileju in ji hkrati izročili častni znak. Olipic Leni, ki je še pri dobrem zdravju, je bila z možem in sinom od leta 1944 v partizanih in z vsemi silami podpirala odpor proti nemškemu fašizmu. Zelo močno jo je prizadelo, ko je njen sin izgubil življenje v partizanih. Ranjenega so Nemci zavlekli iz Borovelskih Rut proti Borovljam in ga med potjo ustrelili.

Tudi po koncu druge svetovne vojne je še nadalje zvesto delovala v narodnih organizacijah in se ni bala nobenega zatiranja. Dolga leta je bila predsednica Zveze slovenskih žena in se povsem aktivno posvečala delu ženske organizacije, s katero je še danes povezana. Zelo se je razveselila obiska odbornice Zveze slovenskih žena, ki sta ji želeli še mnogo let in zdravja. Čestitkam k visokemu življenjskemu jubileju se pridružuje tudi uredništvo Slovenskega vestnika.

je prikazan kot utrujen maratonec, odigrala pa ga je Veronika Riedl. Odslužen basko plesalko je podala Magda Wernig, opernega pevca, ki je prišel ob „dober glas“, pa je izredno komično odkikirikal Rudi Vouk. Reporterja, ki povezujeta celotno dogajanje, sta podjetna Boris Sturm in Roza Tratarjeva, elegantni razbojniki pa so Miha Pasterk, Branko Kolter in Peter Novak. Neusmiljenega gospodarja zavrženih živali je odigral Miha Dolinšek.

Celoten vtis te predstave: ljubka in prisrčna zabava za staro in mlado, čestitke „odru mladje“, ki vztrajno deluje in katerega kvalitete so neoporečne, seveda predvsem po zaslugi režiserja Francija Končana. Upamo, da bo iz vrst tega odra zrastle mnogo gledaliških entuzijastov, ki bodo vztrajali v kulturnem delovanju. V interesu naše mladine želimo, da bi štiri fante muzikante še dobro „prodajali“ po koroških odrih!

S. B.

Kooperacije med Elanom na Brnci in Koroško deželno smučarsko zvezo

V sredo prejšnjega tedna je med tovarno Elan na Brnci in Koroško smučarsko zvezo prišlo do športne kooperacije, v okviru katere bo tovarna smuči prevzela pokroviteljstvo nad smučarskimi tekmami za koroški deželni pokal, ki vsebuje 5 slalomov, 5 veleslalomov, 2 smuka in sedem tekmovalj v smučarskih skokih.

Pogodbo o tem sporazumu je direktor tovarne Elan na Brnci, Miha Šefic predal predsedniku Koroške smučarske zveze Alexu Breschanu. Le-ta se je prisrčno zahvalil za izkazano pomoč, ki je bodo odslej naprej deležni tekmovalci Koroške smučarske zveze. Pogodba je zaenkrat omejena na eno leto. Ob predaji listine je bil poleg zastopnikov tiska in športa prisoten tudi namestnik predsednika Avstrijske smučarske zveze, dr. Hans Kerstnig.

Na tiskovni konferenci je novi direktor Miha Šefic predstavil svoje sodelavce med njimi, glavnega konstruktorja smuči, dipl. inž. Andreja Robiča, serviserja, specializiranega na skakalne smuči, Bran-

ka Dolharja, oba iz matičnega podjetja v Begunjah in športnega mehanika brnške tovarne Elan, Jan-ka Zwitterja. Ob tej priložnosti je

direktor seznanil zastopnike tiska in športa z dejavnostjo tovarne Elan na Brnci. Povedal je, da je v pretekli sezoni tovarna izdelala 200.000 parov smuči, od katerih jih je 98 odstotkov izvozila v druge dežele. Trenutno je na Brnci zaposlenih 85 delavcev. Tovarna na Brnci spada k svetovnemu koncernu Elana z matično tovarno v Begunjah na Gorenjskem. V 35 letih svojega obstoja, je ta koncern med proizvajalci smuči dosegel drugo mesto na svetu. V okviru tega koncerna deluje lastni razvojni inštitut in od leta 1977 oziroma 1978 podružnici na Brnci in na Skandinavskem v Haparandi na Švedskem.

Elan in znani smučarski fenomen Stenmark sta danes pojma, brez katerih si kvalitete smučarske dejavnosti ne moremo več predstavljati. Elan si zelo prizadeva biti skupno s tekmovalci v tesnih stikih pri razvijanju vrhunskih smuči. Da so na tem področju uspeli, pričajo številni rekordi in olimpijske kolajne. Naj še povemo, da so v Begunjah razvili nov model smuče za smuk, ki ga sedaj testirajo tudi koroški tekmovalci.

Šteben pri Maloščah

Z veliko zamudo se oglašamo z našega kraja in to z žalostno vestjo, da smo že pred meseci sprejeli k zadnjemu počitku Marijo Kofler pd. Vavčarjevo Mojcejo iz Štebnja. Kot na stotine drugih slovenskih koroških družin, je tudi ona bila v zadnji vojni žrtev fašistične strahovlade — bila je pregnana s svoje rodne grude. Kljub težkim časom, ki jih je morala pre-

stat, je ostala zvesta izročilom prednikov — zvesta svojemu narodu. Njen pokojni brat Peter je bil znan in aktiven kulturno-politični delavec in dolgoletni predsednik posojilnice v Štebnu. Ko je prišel v leta in naposled še zbolel, mu je Mojcej s sestrano pridno strežila. Vavčarjev dom je bil nekoč kulturno središče vasi, saj so bili tam sestanki, predvajali so se filmi Slovenske prosvetne zveze itd.

Vavčarjeva Mojcej je umrla v 85 letu starosti. Njena smrt je težko prizadela sestri in brata, s katerimi je živela v najlepši harmoniji. Pa tudi ostali smo jo radi imeli, saj je bila ljubezniva in zaradi tega zelo spoštovana med našim prebivalstvom. Rada je brala slovensko čtivo in Slovenski vestnik, ki je zvest prijatelj Vavčarjevih.

Pogrebni obred je opravil domači duhovnik dekan Millonig. Pokojno Mojcijo bomo ohranili v nezabnem spominu, sestrana in bratu pa ob težki izgubi izrekamo globoko sožalje.

Kvintet dunajskega krožka

Slovenski oktet na Dunaju

Od 27. do 29. novembra je na Dunaju koncertiral Slovenski oktet iz Ljubljane. Okvir za tri celovečerne koncerte je bila druga največja dunajska cerkev „Votivkirche“, kjer je oktet navdušil dunajsko publiko s pravoslavno liturgijo, ruskimi narodnimi pesmimi, renesanso in slovensko pesmijo. Koncerti so bili izredno dobro obiskani, saj se jih je udeležilo okoli 3500 poslušalcev. Za dunajske razmere je to prava senzacija, ker a-capella-petje na Dunaju pravzaprav ni preveč priljubljeno.

Spontani aplavz poslušalcev po vsaki pesmi — in to v cerkvi — je najboljši dokaz za izredno virtuoznost tega vokalnega ansambla. Hvaležna publika je „izsilila“ sedem (!) dodatnih pesmi.

Za nas posebno razveseljivo in zanimivo pa je bilo — poleg umetniškega užitka — srečanje s člani okteta.

Zvezna gimnazija za Slovence v Celovcu in Združenje staršev na tej šoli vabita na

dan staršev

ki bo v soboto, dne 13. decembra 1980.

Ob 8. uri se bo pričel občni zbor, po občnem zboru pa se bodo starši lahko do 12.30 ure pogovorili s profesorji o vseh vzgojnih vprašanjih, ki zadevajo dijake.

Ravnatelj
dr. Reginald Vospernik

Predsednik Združenja staršev
dipl. trg. Janko Urank

Janez Petjak — petdesetletnik

Janez Petjak, pevovodja štebenskega moškega in globaškega mešanega pevskega zbora, skladatelj in organist je 19. novembra praznoval svoj 50. življenjski jubilej. Slovensko kulturno društvo iz Globasnice in kulturno društvo iz Štebna sta preteklo nedeljo pripravila savlencu svečan popoldan, na katerem so bili poleg slavljencevih najbližjih sorodnikov tudi predstavniki slovenskih kulturnih in političnih organizacij. V slavnostnem delu programa sta savlencu zapela mešani pevski zbor „Peca“ SKD Globasnica in moški pevski zbor „Franc Leder-Lesičjak“ SPD iz Štebna pod taktirko centralnega pevovodje Slovenske prosvetne zveze Hanzija Kežarja, nato so sledile čestitke. Najprej je petdesetletniku Janezu Petjaku čestital predsednik Slovenskega kulturnega društva iz Globasnice Luka Hudl, ki je v svojih besedah poudaril neprecenljiv slavljenčev doprinos k uspelemu in kvalitetnemu glasbenemu in pevskega udejstvovanju domačega globaškega in štebenskega društva. Sledila je čestitka predsednika Krščanske kulturne zveze, Lovra Kasla, ki je obenem predstavil tudi almanah Petjakovih skladateljskih ustvarjanj pod naslovom „Podjunske viže“, za katerega sta spremni besedi napisala dr. Pavle Zablatnik in Radovan Gabec. Almanah je s pomočjo Krščanske kulturne zveze izdalo Slovensko kulturno društvo iz Globasnice. V nadaljnjem je slavlencu čestital podpredsednik Slovenske prosvetne zveze, Jožko Hudl, ki je v svojem govoru poudaril, da je izredno vesel, da mu lahko prav on posreduje čestitke Slovenske prosvetne zveze iz Celovca in to tudi kot sovaščan, saj je bilo ime Janeza Petjaka, njegovo skladateljsko ustvarjanje in dirigentsko udejstvovanje neposredno povezano z njegovim prvim otroškim vpeljevanjem v kulturno življenje domačega društva. V nadaljnjem je predstavnik Slovenske prosvetne zveze povedal, da narodu, pa čeprav majhnemu, ki ima tako velike ljudi, ni potrebna nikakršna bojazen zatona. V nadaljnjem je spregovoril in izrekel čestitke predsednik Narodnega sveta koroških Slovencev dr. Matevž Grilec in predal slavlencu v darilo, klavir. To je bila jubilarntova dolgoletna želja. Za uresničitev te želje je poskrbel Narodni svet koroških Slovencev, svoj delež pa je prispevala tudi Slovenska prosvetna zveza v Celovcu.

Sledile so čestitke predstavnikov Slovenskih prosvetnih društev in to med drugim iz Dobrle vasi. Žitare vasi in iz St. Vida v Podjuni. Slavnostni del tega popoldneva je zaključil predsednik štebenskega prosvetnega društva in mladostni tovariš slavljenca Jože Pušnik, ki je v svojem govoru nanizal težko toda plodno slavljenčevo življenjsko pot. Ob zaključku svojega govora je Janezu Petjaku izrekel najlepšo čestitko in zahvalo za njegovo delo z besedami: „Dragi Janez, oba stojiva na pragu 60-ih let, meni kot tebi pomeni glasba vse, pojem pri tvojih zbiorih, toda čeprav sva iste starosti, vem, da bom vedno samo tvoj učenec.“

Naj ob robu povem še to: „Vse dotlej, dokler bodo Globašani in Štebjani imeli takega pevovodjo, smo lahko prepričani, da bodo še dobro in veliko prepevali!“

Anita Hudl

Tudi take težave so na Anino nedeljo pozabili tisti, ki so šli na žegnanje. Med potjo je Lonka že tako naredila, da se dobila z Matvžem. Ker so bili še drugi zraven, je rekla nedolžno:

„Nisi vzel svoje nove harmonike s sabo?“
„Uuuuh, Šentjakobčanov ne maram užaliti. Svoje godce imajo.“

„Jaz pa najraje na tvoje viže plešem!“
Odkrito ga je gledala. Videla je poleg sebe dekleta, ki so z očmi požirala postavnega Matevža, ki je bil oblečen v čisto novo, lovski noši podobno obleko. Ves je žarel. Kot Lonkin obraz.

Morda je le rahlo skrbelo Matevža, kaj bodo Šentjakobčani, če se bo on preočito družil z Lonko, ki je imela po vsej tamošnji fari sorodnike. Zato je oprezal naokoli in dalj časa prepuščal Lonko Podlesnikovim in sosednjim. A je bilo obratno.

Najprej so ju oba omenjali v tihotapskih krogih:
„To je Zoranov sin. Godec, da mu ni para! Morda ga nagovorimo, ko bo domači harmonikaš želel plesati, da Matevž prime za mehe. Vsaka harmonika mu zapoje, pa kako!“

Potem so bili še domačini iz grape:
„Kdo se bo spotikal nad tem? Plačam solo za Lonko, godca pa podkupim, da harmoniko za ples prepusti Ma-

tevžu! A ne? Naj pokaže Lonka Koprivčanom, kako se pleše polka po naše!“

„Kako se pleše Matevževa polka, jeli!“

Tako se je tudi zgodilo.

Ljudje so zijali, odobraval in še in še zahtevali dodatne Matevževe viže. Lonke se prav tako niso mogli natižati. To je plesala! Vrtavka. Kaj, še mnogo več! Zato so plesalci in žegnanjci odobraval tako Matevža kot Lonko, da bi tudi drugi še plesali z njo. Da, dobri plesalci takoj vidijo dobro plesalko. In dober plesalec si ne bo pustil vzeti užitka, plesati s tako rajko. Pa ob Matevževih vižah. Ne samo polkah, tudi valčkih in še drugih plesih.

Nekdo se je pojavil s klobukom. V odmoru je Matevž še sam dodal cel šiling in klobuk pomolil posojevalcu harmonike. Ta se je spočetka branil, potem pa je prese-nečen vzel lepo vsoto denarja.

„Mi smo prišli na žegnanje in tvoja harmonika je pelal! Zato je tudi izkupiček tvoj!“

Ljudje so videli plemenito Matevžovo dejanje. Pa so spet odobraval. Vsem se je prikupil. Tudi godcu. Ta si je vtaknil denar v žep. Imel je občutek, da na vseh koncih in krajih života raste. Gostilničar Mežnar mu je dal pijače. Lonka je rajala in rajala. Nobenemu ni dala košare. Niti za spoznanje ni delala vtisa upehanosti. Obratno, vsak ples jo je le še razživel. Bila je neprekosljiva.

Seveda sta prvi ples rajala Matevž in Lonka že v začetku. Zdaj je imel on dosti spretne uvidevnosti, vodil je druge plesalke. Pa se je godec sam oglasil čez čas, ko so se mu oči že močno svetlikale od pijače:

„Zdaj pa solo za Ojstrovčana Zoranovega!“

Matevžu je bilo nerodno. Lonke ni bilo videti. Pa je nekdo iz gruč zavpil:

„Pa za Podlesnikovo Lonko!“

Družina je odobraval. Že je neki šentjakovski so-

rodnik pridrevil Lonko iz veže. Pa sta šla plesat. Vsi so ju požirali.

„To je tista, ki se je spečala s svojim stricem. Madona, pa taka dečva!“ se je potišano oglasila ob zapečku starejša ženska.

Nazaj je prišlo zaupno od prav take sogovornice:
„Takega fanta naj si izbere, s kakršnim zdaj pleše. Ali si nista podobna? Oba mlada in črnolasa in taka rajejca!“

„Saj je bil to menda tudi njen ljubljeneec. Ali je še sedaj, kakor sem čula!“

„Tako je prav! Hudirja, kaj bi se mešal v sorodstvo? Taka reč nikamor ne pripelje!“

„Ali ti je znano, če je tisti njen stric tudi tukaj?“

„Menda ga ni. To je drugače celo v redu človek. Samo z dekleti je naviral edinstveno reč. Kar v tri hkrati je bil zaljubljen: blondinko, v rjavolasko in v sorodnico črnolasko. Same lepoticel!“

„V lepoticel se baje ni težko zatreskati!“

„Pa z vsako ima otroka! To se je zgodilo tekom sedemindvajsetih mesecev, pa je bil trikratni oče!“

„Mora biti tudi lepoticel, če je toliko lepotic zapeljal!“

Ženski sta še dolgo govorili o Matevžu in Lonki. Tudi potlej, ko je bil raj za vse. Lonka in Matevž sta sedaj plesala več plesov po vrsti. Prižemala ga je k sebi:

„Samo moj si ti! Samo moj!“

Dogovorila sta se, da se vračata skupaj domov. Lonka je znala svojim spremljevalcem obrazložiti, naj po svoje prej gredo domov.

Šentjakovski godec pa je od sreče pil in pil. Zlasti drvarji iz grape so mu plačevali, ker so kar gazili med lepimi rajkami in uživali in plesali in peli, se vrteli v vedno pogumnejših objemih. Takega žegnanja godec še ni pomnil. Pa tudi gostilničar ne. Ojstrovški in meddoljski drvar-

Konj na levjem dvoru

To je bilo v tistih časih, ko so živali imele še kralja, namreč leva — natančno tako, kakor pravijo v starih pripovedkah. Na dvoru kralja leva so imele vse živali svoje mesto in po telesu male živali so bile večkrat „velike živali“ po veljavnosti. Imele so namreč visok položaj in veliko besedo. Zato tudi še danes pravijo ljudje o veljavnem in imenitnem človeku, da je „velika žival“.

V tistih časih konj na dvoru ni imel velike besede. Moral je trdo vleči in ker je dobro vlekel, so mu navadno nalagali več in več. Vendar ga niso posebno spoštovali, čeprav ga je bilo med dvorjani kar lepo videti, ker je visoko dvigal lepo glavo in vrat z vihračjo grivo.

Precej časa je konj vse mirno prenašal, ni rekel ne bele ne črne zaradi premajhne veljave in celo nikomur ni nič očital, češ da je on vendar že po naravi „velika žival“, da pa vse male živali več veljajo kakor on.

Tedaj ga je nekoč pogrelo, ker je sredi dvorjanov zagledal — gada. Pisani gad je namerč znal kar dobro jezicati s svojim razklanim jezikom in je tako spretno sikal in se zvijal, da je prilezel, se prismukal in pritihtapil v bližino samega leva, kjer je imel zelo veljavno in vplivno besedo, kljub temu, da ni bil na posebno dobrem glasu in celo glasu sploh ni znal povzdigniti.

Tedaj je konj nekega dne rekel levu: „Glej, mogočni kralj, gad, ki ga nihče po-

seбно ne spoštuje, tak plazilec, tak laznik, zvižaj in strupar ima pri tebi tako lepo mesto. Če dovoliš, zdi se mi, da to ni dobro, celo prav ni, in da škodi vsemu živalstvu.“

Lev pa mu je odgovoril s svojim gromovitim glasom:

„Kakšna pa bi po tvojem mnenju morala biti žival, ki bi jo naj upošteval?“

Konj se je malo prestrašil, a odgovoril je: „Mislim, da ni zdravo, če se kdo preveč plazijo po trebuhu, lahko se prehladi. Tudi po mojem to ni lepa podoba, če tvoji dvorjani lezejo pred teboj po tleh. Mogoče nimam prav, a imam pač rajši živali z močno in trdno hrbtenico.“

Tedaj je vprašal lev, pa že malo zaničljivo: „Menda takšne kakor ti ali tvoj bratranec osel?“

Zdaj je konj vztrepetal, rekel pa je: „Tudi osla imam rajši kakor gada. Res je, da je trmast in se grdo vede, zato pa ima vsaj močan hrbet.“

A leva ni bila volja, da bi konja dalje poslušal; rekel je:

„Preljubi moj konj; kadar vlečeš in prenašaš, ti hočemo dobro in uživaš našo kraljevsko milost. Ko bomo potrebovali tudi darove tvojega jezika in tvojega duha, te bomo prav gotovo poklicali.“

Te besede so bile na videz prijazne, v resnici pa — saj vemo iz drugih basni, kako znajo govoriti tako veliki gospodje med živalstvom!

A konj je imel prav. Kratko zatem gad ni mogel nobene pametne več ziniti in zato je začel gristi s strupenimi zobmi. Jelena je ugriznil, da je hudo zbolel, in ovna, ki bi bil gotovo umrl, če ravno takrat ne bi bil porabil skoraj vsega strupa. Tako grdo je dvorjan-gad sekal okrog sebe, da je moral kralj lev poklicati skromnega služabnika ježa, ki je struparju končno pregriznil vrat in ga pohrustal za plačilo — kar mu je lev milostno dovolil.

Zdaj je konj nekoliko upal, da mu bo lev priznal, češ da je nekoč imel prav. To se pa ni zgodilo, čeprav je zdaj lev vendarle ogovoril konja. Rekel mu je namreč:

„Ljubi moj konj, vidiš, da vendarle nisi imel docela prav! Nekoč si mi — kakor se spominjam — svetoval, naj si izbiram dvorjane, ki imajo trdne hrbtenice, kaj ne? No vidiš — ptiči imajo trde hrbtenice, da lahko pregibajo samo vrat in migajo z repom. Ali si res misliš, da bi si moral jaz, lev, sestaviti dvor iz lahkih ptičev?“

Tako je ostal konj znova brez veljave na levovem dvoru.

Peti december

Zemlja je že kar zmrznila,
sivo je nebo,
saj december je v deželi —
otroci, kaj le bo?

Iz oblakov lahko plava
tisoč sto snežink,
veter pa bahato piska
venec žalostink.

Vmes polglasno se rožljanje
sliši tu in tam...
Danes še na vrata trkal
črn rogač bo sam.

Vi hudobni, vsi pokoro
delajte sedaj!
Koš globok je, parkelj čuden,
kaj bo z vami, kaj?

Le Miklavžu obljubite:
„Pridni bomo, glej!“
Dal bo vam v plačilo jabolk —
dober je brez mej!

Rudi Volk (Mladi rod)

Veter jo je obiskal

Na Produ pri Gornjem gradu je živela jezljiva gospodinja, ki je bila takšna zaderika, da je vsako peko kruha začinila s kletvinami. Kadarkoli je vsajala hlebe v peč, je zapihal veter, da so ji iskre iz peči silile v obraz.

Nekega dne je bilo gospodinjti že šale dovolj, pa je zaklela: „Oj, ti prekleti veter! Če bi te dobila v pesti, bi se ti že masčevala za nagajivost!“

Vetru pa se je zamerilo, da ga jezljiva ženska preklinja, zato je sklenil, da jo bo obiskal na njenem domu.

Ko je čez nekaj dni Prodnica spet mesila testo, je na vrata njene bajte potrkal neznanec z dolgo, sivo in divje razmršeno brado, pa tako raztrgan, da so cunje kar visele z njega... Kašljajoč in od težke hoje sopihajoč je prosil, če se sme pogreti pri topli krušni peči.

„Kar sedi in pogrej se!“ je odvrnila ženska, ne da bi prišleca pogledala.

Neznanec je sedel k peči, prav k žeknu, in potožil z drgetajočim glasom:

„Uuuuh, kako me zebe! Pa lačen sem tudi. Kaj toplega bi popil, če mi daš, gospodinja!“ Prodnici se je starec zamislil, zato je z burklami porinila v peč poln lonec mleka, pogreto mleko pa ponudila nezancu, rekoč:

„Napij se toplega mleka, pa se boš ogrel!“ Šele takrat pa je starca natančneje pogledala in se začudila:

„Jej, jej, kakšen pa si? Saj si ves raztrgan

in razmršen! Nič čudnega, da te zebe, ko pa si tako slabo oblečen, zunaj pa je mraz, da bi še jajce v kuri zmrznilo.“

In je pohitela v izbo po star kožuh ter ga podarila starčku. Le-ta pa je povedal, da ima za seboj dolgo, dolgo pot.

„Dirjal sem po gorskih grebenih,“ je pripovedoval, „da so se vitke smreke klanjale pred menoj. Hitel sem skozi krošnje stoletnih dreves. Veje so mi pulile brado in lasi ter me vsega razmršile, a vse sem pretrpel, da sem le prišel k tebi na obisk. Po plačilo sem prišel, Prodnica, ker me preklinjaš in mi groziš z masčevanjem. Glej, zdaj sem tukaj in čakam, kaj mi boš nahudila.“

„Kdo pa vendar si? se je zgrozila gospodinja.

„Veter sem!“ je zatulil starec in vstal izpred peči ter pričel rasti in rasti, da je z glavo segal prav pod strop. „Tvoja sreča, da si bila vsaj danes usmiljena z menoj, drugače bi te raztrgal v cunje in razpihal po Menini!“

Še enkrat je zatulil, da se je zamajala bajta, potlej pa skozi žekno izginil v peč, se skozi dimnico izrinil na podstrešje, kjer je še nekajkrat divje zaplesal, nato pa skozi strešno lino odbehal na vrh Menine planine.

Pestrašena gospodinja se je kar sesedla od groze. Nikoli več pa se ni jezila, kadar ji je pri peki kruha ponagajal — veter.

Lojze Zupanc

Pametne misli

- Dober nasvet je zlata vreden.
- Če ne bi bilo tatov, ne bi bilo treba ključavnic.
- Ni važno koliko, temveč kako živimo.
- Največja dolžnost je, po svojih močeh pomagati tistim, ki pomoč zares potrebujejo.
- Človeka spoštujemo v toliko, kolikor je v njem poštenja.
- Le mladije rodi sadje.
- Vsak je sam gospodar svoje usode.
- Vedrost in veselost sta sonce, pod katerim vse uspeva.
- Kjer je volja, je tudi pot.
- Boljše je razumeti malo, kot razumeti narobe.
- Kdor dela z veseljem, kar mora, je zadovoljen in srečen.
- Svobodo ceniti zna tisti, ki je težko do nje prišel.

ji so radi plačevali za pijačo. Zlasti pri mizah, kjer so iz varstva mater ali očetov dobili svoje plesalke. Vsem je bilo pogodu. Pa kako! Stari so se pozibavali v taktu mladitih in pili in že sanjali o novih ženitvah in možitvah, mladenke pa so se tajale ob svojih plesalcih. Tudi nje so vodili dvorjari pit. Taka je navada, da popelješ plesalko po odplesanem času na požirek prav tiste tekočine, ki si je sramežljiva dečva po daljšem prigovarjanju le zaželi.

Tudi Lonka in Matevž sta se toliko naplesala kot še nikoli. Pa je godec začel pešati. Jecljaje je prosil, naj pri-skoči, pa je Matevž spet vzel instrument v roke. Kakor da je bušnil vihar v gostilno, vihar nove veselosti in uživaškega razburjenja. Matevž je znal gosti! Tako, da so zasrbeli podplati tudi starejše navzoče, ki so se skrivaj že ukvarjali z mislijo na povratek domov. A njih je dvignil zapeljiv valček črnolasega, razpoloženega godca.

Gneča je nastajala med plesočimi. Stari so se nehote pritiskali drug k drugemu in se posmihali češ, kako smo še mladi; mladi pa so osvajali srca svojih partnerjev v tako tesni bližini.

Gostilničar je žarel: Madona, madona, Ojstrovčani, Medoljčani, ti pa so za Anino žegnanje! Če bo šlo tako naprej, mi še pijača poide, kar še ni bilo zlepa kdaj.

Matevž je pri nekaterih svojih melodijah tudi pel. Druki so mu hoteli slediti. Deloma je uspelo.

„Narod nori! Narod nori!“ Je prišla krčmarica šepetat godcu na uho.

Polnoč je bila že davno mimo. Kdo bi gledal na urol še ni kazalo, da se bo kipeče vrenje polagoma uneslo. Kje pa? Zdaj se je šele začelo! Zdaj se je šele začelo! Je tolklo srce natakaričice, ki je nabrala nocoj toliko napitnine kot še nikdar. Kaj, imajo ti ljudje toliko denarja? Pa se reče, da je pri njih tam čez mejo gospodarska kriza? se je čudil neki znanec Zoranovega očeta, ki se je pribli-

žal godcu in mu v odmoru povedal, od kod se poznata z očetom, da ga lepo pozdravlja, da bi se kdaj videla. Matevž je ujel natakaričico:

„Prinesite mu pijačo. Jaz plačam!“

Natakaričica je bila ročna, kakor da je samo čakala, da jo bo vsaj enkrat še ogovoril črni lepoteč in čarodejni godec.

Ko je pijačo prinesla, je z ihto povedala:

„Ob vaši muziki bi človek lahko ponorel! Gostilničarju sem že dejala, naj vas dobi za godca, kadar bo prirejal kak ples ali ojsel ali kaj!“

Matevž je gledal lepoto.

„Nimaš kakega rezervnega godca? Oprosti, da te tikam, ker si tako lepa, ne morem drugače! Godca mi pripelji, da bo igral. Plesal bi s tabo. Midva sploh še nisva rajala. To je tista senčna stran godca: godeš in godeš, pa samo gledati moreš, kako drugi uživajo, ko se vrtijo in se vrtijo v ne vem katero kraljestvo!“

„To je vse več kakor kraljestvo božje, ki ga bomo šele doživeli, ko ne bomo več tukaj. In če ima župnik prav, bomo le v peklu, kajti tam bodo vsi godci in plesalci! Če boš ti tam in tako godel, bi rada šla za teboj in tudi v peklu plesala!“

Kako so se spreminjali Lonkini pogledi, ko je od peči sem neopaženo premotrivala, o čem le govori Matevž s privlačno natakaričico.

Ljudje so ravnali z godcem izjemno vljudno: ko so videli, da se zabava z natakaričico, so počakali s svojimi željami. Godec je izjema! Seveda si mora tudi oddahnuti. Pomisli, gosti in gosti! Pa vsak prst mora vedeti, kam prime.

Nekdo se je hotel izkazati posebno pozornega in je naročil za godca pijačo. Opazil je že prej, da Matevž po-

maka ustne v kozarec dalmatinca, pa je poizvedel pri gostilničarju, če ima srednjo stekleničko te vrste vina. Dodal je še gostilničarju: „Za godca, veš!“ Tudi Mežnar je naredil sedaj pomemben obraz, pa je odvihral kot bi bil fantalin in ga je nekdo gospodovalno poslal na drugi konec sveta. Sam je postregel s steklenico godcu. Natakaričica se je ustrašila in hotela zbežati, pa jo je potisnil h godcu:

„Godec je veličastna oseba vsega! Zato je nekdo, ki noče biti imenovan, plačal to kapljico. Jaz sem jo sam prinesel, da tudi nekaj dodam k časti hiše za godca. Ti, Vlastka, pa dodaj svoje in delaj družščino dragemu častnemu gostu!“

Tako imenitno se je odrezal krčmar, ki ga je Matevž povabil, da bi naredil požirek z njim.

Zdaj je bila Vlastka vsa navihana:

„In mene sta pozabila?“

Dobro je zadela. Drugi so slišali in se raznežili.

Lipoldovih eden pa se je grizel: Kako se mu prilizuje! Meni pa se dela leseno, kakor da sem na Štajerskem gnoj vozil! Ker pa je rad rajal in je tudi Matevžu privoščil malo oddiha in zabave z zalim dekletom, se je omilil in prijazno gledal godca.

Vse je čakalo. Nihče ni kazal nestrpnosti. Vsak se je posamič obdeloval: Ukrotili svojo neučakanost! Pomisli, pri takem godcu še nisi plesal! Pridržati ga moramo čim dlje! To je žegnanje, to je žegnanje, da bo sveti Jakob še v nebesih čestital sveti Ani, kako so srečni ljudje ob godovanju nebeske matere!

(Dalje prihodnjič)

RADIO — TELEVIZIJA

AVSTRIJA 1

PETEK, 5. 12.: 9.00 Poročila — 9.05 Za predšolske otroke — 9.30 Rusčina — 10.00 Indijska umetnost — 10.30 Zelen ogenj — 12.05 Ples belih žrebcev — 12.20 Klub seniorjev — 13.00 Rekreacija — 17.00 Za predšolske otroke — 17.30 Heidi — 17.55 Pregled sporeda — 18.00 Panoptikum — 18.25 Pregled sporeda — 18.30 Mi — 19.00 Slike iz Avstrije — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Oddaja XY — 21.20 Tuja peresa — 22.10 Reklama in šport — 22.20 Siti in lačni — 23.20 Poročila.

SOBOTA, 6. 12.: 9.00 Poročila — 9.05 Angleščina — 9.35 Italijanščina — 10.05 Rusčina — 10.35 Orli na škotskem — 11.20 Film o Picassu — 12.30 Poj z nami — 13.00 Redakcija — 14.30 Nebesa so razprodane — 16.00 Poročila iz parlamenta — 17.00 Kdo rokodelci z nami? — 17.30 Jesenska slovesnost v Mimintalu — 17.55 Otrkom za lahko noč — 18.00 Dva krat sedem — 18.25 Dober večer v soboto želi Heinz Conrads — 19.00 Slike iz Avstrije in Južne Tirolske — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Peter Alexander: čestitama — 21.50 Šport — 22.10 Jolly Joker — 22.55 Poročila.

NEDELJA, 7. 12.: 16.45 Ena, dva ali tri — 17.30 Bolek in Lolek — 17.40 Otrkom za lahko noč — 17.45 Klub seniorjev — 11.00 Ura tiska — 12.00 Tečaj za vzgojo majhnega otroka — 15.10 Asja — Neizpolnjena ljubezen — 18.25 Pregled sporeda — 18.30 Avstrijska ljudska glasba — 19.00 Slike iz Avstrije — 19.20 Adventni pogovor — 19.30 Čas v sliki in šport — 20.15 Smrtonosna skrivnost — 21.55 Beseda k prazniku — 22.00 Bing Crosby — 23.30 Poročila.

PONEDELJEK, 8. 12.: 10.00 Pesem zemlje — 11.05 Poročila iz parlamenta — 14.45 Slova od morja — 16.10 Pregled sporeda — 16.15 Trije lešniki Pepelčice — 17.40 Otrkom za lahko noč — 17.45 Cesarica Teodora — 18.45 Eduardo, Christina in drugi — 19.30 Čas v sliki in šport — 20.15 Dunajska Valkeoper — 21.15 Viški kariere — 22.15 Holkej, WAT-Stadlau : WEV — 23.15 Poročila.

TOREK, 9. 12.: 9.00 Poročila — 9.05 Za predšolske otroke — 9.30 Angleščina — 10.00 Avstrijska zgodovina — 10.15 Glasbila — 10.30 Asja — neizpolnjena ljubezen — 12.10 Poldark — 13.00 Redakcija — 17.25 Oddaja z miško — 17.55 Otrkom za lahko noč — 18.00 Cesarčin sel — 18.25 Pregled sporeda — 18.30 Mi — 19.00 Slike iz Avstrije — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Prizma — 21.00 Apostolska igra — 22.15 Kdo ste, gospod Jauce? — 23.25 Poročila.

SREDA, 10. 11.: 9.00 Poročila — 9.05 Oddaja z miško — 9.35 Italijanščina — 10.05 Cepljenje in imunizacija — 10.35 Nebesa so že razprodane — 12.05 Možje brez živcev — 12.15 Organizirana potrata — 13.00 Redakcija — 17.00 Beli krokar — 17.30 Snežna kraljica — 17.55 Otrkom za lahko noč — 18.00 Robinovo gnezdo — 18.25 Pregled sporeda — 18.30 Mi — 19.00 Slike iz Avstrije in Južne Tirolske — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Smrtonosna skrivnost — 21.45 Šport — 22.15 Poročila.

ČETRTEK, 11. 12.: 9.00 Poročila — 9.05 Za predšolske otroke — 9.30 Dežela in ljudje — 10.00 Mesto dela zgodovina — 10.30 Slova od morja — 12.05 Možje brez živcev — 12.15 Mehika — 13.00 Redakcija — 17.00 Za predšolske otroke — 17.25 Mladenič z zlatimi hlačami — 17.55 Otrkom za lahko noč — 18.00 TV kuhinja — 18.25 Pregled sporeda — 18.30 Mi — 19.00 Slike iz Avstrije — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Atentat v Gasteinu — 21.40 Argumenti — 22.40 šport — 23.30 Poročila.

AVSTRIJA 2

PETEK, 5. 12.: 10.55 Smuk za moške — 17.25 Pregled sporeda — 17.30 Avstrijska zgodovina — 17.45 Glasbila — 18.00 Tečaj za vzgojo majhnega otroka — 18.30 Vi želite, mi zaigramo — 19.00 Smuk za moške — 19.25 Otrci pripovedujejo... — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Orli na škotskem — 21.00 Skrivni profesionalci — 21.20 Politika v petek „deset pred deseto“ — 22.20 Lady killer — 23.35 Poročila.

SOBOTA, 6. 12.: 10.55 Veleslalom za moške — 14.25 Veleslalom za moške — 17.00 Draga družina — 18.00 Dva krat sedem — 18.25 šport — 19.00 Trailer — 19.25 Otrci pripovedujejo... — 19.30 Čas v sliki — 19.50 „Primer za ljudskega odvetnika?“ — 20.15 Vrnj se, mala Sheba — 21.50 Rio Grande — 23.30 Poročila.

NEDELJA, 7. 12.: 16.15 Pregled sporeda — 16.20 življenjski prostor, otoški pragozdovi — 17.05 Love happy — 18.30 Okay — 19.25 Otrci pripovedujejo... — 19.30 Čas v sliki — 19.50 Tedenski pregled — 20.15 Gledališki ravnatelj — 21.40 šport — 21.55 Ugrabitelj Lindberghovega otroka — 0.15 Poročila.

PONEDELJEK, 8. 12.: 15.40 Pregled sporeda — 15.45 Poj z nami — 16.15 Bernardkina pesem — 18.45 Veselje ob glasbi — 19.25 Otrci pripovedujejo... — 19.30 Čas v sliki — 19.50 „Boj bel kot sneg“ — 20.15 Poldark — 21.05 šport — 21.15 Effi Briest — 23.30 Poročila.

TOREK, 9. 12.: 17.55 Pregled sporeda — 18.00 Pustolovščina obnove — 18.30 Galerija — 19.00 Tom & Jerry — 19.25 Otrci pripovedujejo — 19.30 Čas v sliki — 20.15

Ali poznate melodijo — 21.00 Reklama — 21.05 Topsy Küppers: zrcalne slike — 21.50 Deset pred deseto — 22.20 Klub 2.

SREDA, 10. 12.: 17.55 Pregled sporeda — 18.00 Dežela in ljudje — 18.30 Po Avstriji — 19.00 Tom & Jerry — 19.25 Otrci pripovedujejo... — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Kultura v sredo — 21.00 Svet knjige — 21.50 Deset pred deseto — 22.20 Ure polne nežnosti — 23.50 Poročila.

JUGOSLAVIJA

PETEK, 5. 12.: 8.55 TV v šoli — 10.55 Val d'Isere: Smuk za moške, prenos — 14.55 TV v šoli — ponovitev — 15.55 Poročila — 16.00 Val d'Isere: Smuk za moške, posnetek — 17.05 Pravljice iz lutkarjevega vozička — 17.30 Pan Tau, češka otroška serija — 18.00 Domači ansambli: Ansambel Slovenija — 18.30 Obzornik — 18.40 Izobraževalna oddaja: V kraljestvu Zlatoroga — 19.10 Risanka — 19.15 Cik cak — 19.24 TV nocoj — 19.26 Zrno do zrna — 19.30 Dnevnik — 20.00 Kar ba, pa bol zabavno glasbena oddaja — 20.55 Propagandna oddaja — 21.00 V znamenju — 21.15 Washington za zaprtimi vrati, TV nadaljevanka — 22.45 Nočni kino.

SOBOTA, 6. 12.: 8.05 Poročila — 8.10 Vrtec na obisku — 8.25 Dimnikarček se potepa po svetu — 8.35 Pisani svet — 9.05 Vzpon Madsa Andersena — 10.55 Val d'Isere: Veleslalom za moške, prenos — 12.55 Nagoimet Radnički — Hajduk, prenos — 14.20 Poročila — 14.25 Val d'Isere, veleslalom, prenos 2. teka — 15.30 Kratek film — 15.45 Otok zakladov — 17.15 Košarka — 18.45 Naš kraj — 19.00 Zlata ptica — 19.10 Risanka — 19.15 Cik cak — 19.24 TV nocoj — 19.26 Zrno do zrna — 19.30 Dnevnik — 20.00 Bolnišnica na koncu mesta, TV nadaljevanka — 20.55 Glasbena oddaja — 21.25 Rio Lobo, ameriški film — 23.00 Kažipot — 23.20 Poročila.

NEDELJA, 7. 12.: 8.15 Poročila — 8.20 Za nedeljsko dobro jutro: Logoški oket — 8.45 Čebelica Maja — 9.10 Beli kamen, švedska otroška serija — 9.40 Kristalni steber, kanadski dokumentarni film — 9.55 Washington za zaprtimi vrati, TV nadaljevanka — 11.35 Kažipot — 11.55 Mozaik — 12.00 Kmetijska oddaja — 13.00 625 — 13.40 Poročila — 15.35 Srem, dokumentarna oddaja — 16.05 Poročila — 16.10 Vojna in mir, zadnji del sovjetskega filma — 17.45 Športna poročila — 17.55 Vaterpolo Jug:Vasas, prenos — 19.10 Risanka — 19.24 TV nocoj — 19.26 Zrno do zrna — 19.30 Dnevnik — 20.00 Veliko mesto, nadaljevanka — 21.20 Propagandna oddaja — 21.25 Titovo Učice, dokumentarna oddaja — 21.55 V znamenju — 22.15 športni pregled.

PONEDELJEK, 8. 12.: 8.45 TV v šoli — 17.15 Poročila — 17.20 Mingodci v glasbeni deželi — 17.30 Zivalstvo Avstralije — 18.00 Družbeno politične organizacije v delegatskem sistemu — 18.20 Jezik v javni rabi — 18.30 Mozaik — 18.35 Obzornik — 18.45 Zdravo, mladi — 19.15 Risanka — 19.24 TV nocoj — 19.26 Zrno do zrna — 19.30 Dnevnik — 20.00 Aktualna oddaja — 20.50 Propagandna oddaja — 20.55 Trnje in blato, TV nadaljevanka — 21.50 V znamenju — 22.05 Iz poletnih kulturnih prireditelj.

SREDA, 10. 12.: 9.20 TV v šoli — 15.50 Madonna di Campiglio: Slalom za moške, posnetek — 17.05 Poročila — 17.10 Dimnikarček se potepa po svetu — 17.20 Praznični dnevi slovenske folklore — 18.00 Poletavček — 18.30 Obzornik — 18.40 Mostovi — Hidak, oddaja za madžarsko narodnostno skupnost — 19.10 Risanka — 19.26 TV nocoj — 19.26 Zrno do zrna — 19.30 Dnevnik — 20.00 Aktualna oddaja — 20.50 Propagandna oddaja — 20.55 Trnje in blato, TV nadaljevanka — 21.50 V znamenju — 22.05 Iz poletnih kulturnih prireditelj.

SREDA, 10. 12.: 9.20 TV v šoli — 15.50 Madonna di Campiglio: Veleslalom za moške, posnetek — 17.15 Poročila — 17.20 Z besedo in sliko — 17.40 Ukročeno oko, kulturno dokumentarna serija — 18.10 Naša pesem 80 — 18.40 Obzornik — 18.55 Ne prezrite — 19.10 Risanka — 19.24 TV nocoj — 19.26 Zrno do zrna — 19.30 Dnevnik — 20.00 Film tedna: Dvobojevalca, angleški film — 21.40 Propagandna oddaja — 21.45 V znamenju — 22.00 Miniature.

ČETRTEK, 11. 12.: 9.00 TV v šoli — 17.15 Poročila — 17.20 Olimpiada, poljski dokumentarni film — 17.40 Zadelek, novozelandski dok. film — 18.00 Grdi raček — 18.30 Obzornik — 18.40 Mladi za mlade — 19.15 Cik cak — 19.22 TV nocoj — 19.24 Zrno do zrna — 19.30 Dnevnik — 20.00 Studio 2 — 22.00 Propagandna oddaja — 22.05 V znamenju.

RADIO LJUBLJANA

PETEK, 5. 12.: 4.30 Dobro jutro! — 6.50 Dobro jutro, otroci! — 8.00 Prometne razmere — 8.08 Z glasbo v dober dan — 9.05 Z radiom na poti — 10.05 Rezervirano za... — 11.35 Znano in priobjljeno — 12.00 Na današnji dan — 12.30 Kmetijski nasveti — 13.30 Priporočajo vam... — 13.50 Človek in zdravje — 14.25 Voščila — 15.00 Dogodki in odmevi — 18.00 Razgledi po slovenski glasbeni literaturi — 19.35 Lahko noč, otroci! — 19.45 Z ansamblom Vilija Petriča — 20.00 Uganite, pa vam zaigramo... — 21.05 Oddaja o morju in pomorščakih —

22.30 Besede in zvoki iz logov domačih — 23.00 Poročila — 0.05 Nočni program.

SOBOTA, 6. 12.: 4.30 Dobro jutro! — 6.10 Prometne informacije — 6.20 Rekreacija — 9.05 Z radiom na poti — 11.00 Poročila — 11.40 Zapoje z nami — 12.40 Veseli domači napevi — 13.00 Iz naših krajev — 13.30 Priporočajo vam... — 15.00 Dogodki in odmevi — 15.50 Radio danes, radio jutri! — 16.00 Vrtljak — 17.05 Spoznavajmo svet in domovino — 19.00 Radijski dnevnik — 20.00 Sobotni zabavni večer — 21.00. Za prijetno razvedrilo — 21.30 Oddaja za naše izseljence — 23.05 Lirični utrinki.

NEDELJA, 7. 12.: 4.30 Dobro jutro! — 6.00 Dnevni koledar — 7.00 Jutranja kronika — 8.07 Radijska igra za otroke — 9.05 Še pomnite, tovariši? — 10.05 Javna razvedrila oddaja — 11.10 Voščila — 13.20 Za kmetijske proizvajalce — 14.25 S popevkami po Jugoslaviji — 15.10 Pri nas doma — 15.30 Nedeljska reportaža — 16.20 Gremo v kino — 17.50 Radijska igra — 18.27 Na zgornji polici — 19.35 Lahko noč, otroci! — 19.45 Glasbene razglednice — 20.00 V nedeljo zvečer — 22.20 Glasbena tribuna mladih — 23.05 Lirični utrinki — 23.10 Mozaik melodij — 24.00 Poročila.

PONEDELJEK, 8. 12.: 4.30 Dobro jutro! — 4.50 Dnevni koledar — 6.10 Prometne informacije — 6.50 Dobro jutro, otroci! — 8.08 Z glasbo v dober dan — 8.40 Izberite pesmico — 9.40 Turistični napotki — 11.35 Znano in priobjljeno — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Pihalne godbe na koncertnem odru — 14.25 Voščila — 15.00 Dogodki in odmevi — 15.30 Zabavna glasba — 16.00 Vrtljak — 18.00 Na ljudsko temo — 18.25 Zvočni signali — 19.35 Lahko noč, otroci! — 19.45 Minute z ansamblom Borisa Franka — 20.00 Kulturni globus — 22.00 Našim rojakom po svetu — 23.10 Za ljubitelje jazz.

TOREK, 9. 12.: 4.30 Dobro jutro! — 6.10 Prometne informacije — 6.50 Dobro jutro, otroci! — 8.08 Z glasbo v dober dan — 9.05 Z radiom na poti — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Danes smo izbrali — 13.00 Iz naših krajev — 14.05 V korak z mladimi — 15.00 Dogodki in odmevi — 16.00 Vrtljak — 18.30 Pojo amaterski zbori — 20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi — 21.05 Radijska igra — 22.00 Našim rojakom po svetu — 22.30 Tipke in godala — 23.05 Lirični utrinki — 23.10 S popevkami po Jugoslaviji.

SREDA, 10. 12.: 4.30 Dobro jutro! — 5.20 Rekreacija — 6.10 Prometne informacije — 6.50 Dobro jutro, otroci! — 8.30 Pisan svet pravljic in zgodb — 9.40 Turistični napotki — 12.00 Na današnji dan — 13.20 Obvestila in zabavna glasba — 14.25 Voščila — 16.00 „Loto vrtljak“ — 18.15 Naš gost — 18.30 Kaj radi poslušajo — 19.35 Lahko noč, otroci! — 19.45 Minute z ansamblom Borisa Kovarčiča — 20.00 Koncert — 22.00 Našim rojakom po svetu — 22.30 Revija slovenskih pevcev zabavne glasbe — 23.05 Lirični utrinki — 23.10 Jazz pred polnočjo.

ČETRTEK, 11. 12.: 4.30 Dobro jutro! — 6.10 Prometne informacije — 7.30 Iz naših sporedov — 8.08 Z glasbo v dober dan — 8.30

PLIBERK:

Večer za starše na pliberški glavni šoli

Pred kratkim je glavna šola v Pliberku priredila večer za starše, ki so ga kljub slabemu vremenu obiskali številni starši in učitelji. O ozadnjih številnih šolskih problemov je predaval psiholog mag. Janko Urank, ki je sam bil nekdanji učitelj na glavni šoli v Pliberku. Po zanimivem referatu se je razvila odprta diskuzija v kateri so v raznih diskuzijskih prispevkih pohvalili dobro sodelovanje med starši in šolo. Številni starši so se pritožili zaradi slabih prometnih zvez tako pri pošti kot pri železnici, ki so vzrok za dolgo čakanje šolarjev po šoli. Kot poročajo iz šole, so tozadavne pritožbe naslovili tudi že na pristojna mesta, vendar do danes še niso dobili odgovora.

Starše je v imenu šole pozdravil šolski direktor Hermann Germ.

Mladina poje — 9.40 Turistični napotki — 12.10 Zbrane melodije — 12.40 Od vasi do vasi — 14.20 Koncert za mlade poslušalce — 14.40 Jezikovni pogovori — 15.30 Zabavna glasba — 18.00 Vsa zemlja bo z nami zapela — 19.00 Radijski dnevnik — 19.45 Minute z ansamblom Mojmirja Sepeta — 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov — 21.05 Literarni večer: Iz ciprske poezije — 22.00 Našim rojakom po svetu — 22.30 Plesna glasba iz jugoslovanskih studiev — 23.10 Paleta popevk jugoslovanskih avtorjev — 0.05 Nočni program.

SLOVENSKE ODDAJE RADIA CELOVEC

PETEK, 5. 12.: 14.10 Koroški obzornik — Za kratek čas (Mali ansambli) — Spominjamo se.

SOBOTA, 6. 12.: 9.45 Od pesmi do pesmi — od srca do srca.

NEDELJA, 7. 12.: 7.05 Duhovni nagovor — Naj pesmica naša darilo vam bo.

PONEDELJEK, 8. 12.: 7.05 Duhovni nagovor — „Čista in brez madeža“ (Koncert Marijinih pesmi v šmihelu).

TOREK, 9. 12.: 9.30 Land an der Drau — Dežela ob Dravi — 14.10 Koroški obzornik — Otroci, poslušajte! — Mladina poje.

SREDA, 10. 12.: 14.10 Koroški obzornik — Svetniki vremeniki napovedujejo zimo.

ČETRTEK, 11. 12.: 14.10 Koroški obzornik — Sporazumevajmo se — trezni.

Knjiga najlepše darilo

Počasi se spet bližajo prazniki, ob katerih svoje sorodnike in prijatelje radi razveselimo s kakšnim darilom. Najlepše darilo pa je še vedno dobra knjiga. Ko boste izbirali darila za svoje, torej ne pozabite, da ima knjigar na „Naša knjiga“ v Celovcu bogato zalogo najrazličnejših knjig za otroke in mladino, za odrasle — za vsak okus nekaj primernega. Iz te zaloge navajamo le majhen izbor.

- SMO TI VŠEČ, slikanica, ilustr., 8 str., kart. šil. 28.—
- PALČKI GREDO NA IZLET, slikanica, ilustr., 8 str., kart. šil. 28.—
- SAMI VLAKI, slikanica, ilustr., 10 str., kart. šil. 42.—
- La Fontaine: BASNI, ilustr., 12 str., broš. šil. 31.—
- ANDERSENOVE PRAVLJICE, ilustr., 306 str., kart. šil. 278.—
- R. L. Stevenson: OTOK ZAKLADOV, pustolovska povest, ilustr., 210 str., kart. šil. 225.—
- BABICA PRIPovedUJE, slovenske ljudske pripovedi, ilustr., 154 str., kart. šil. 92.—
- KNJIGA ZA VSAKO ŽENO, vsestranski priročnik, številne fotografije, 742 str., imt. šil. 257.—

Knjige dobite ali jih naročite

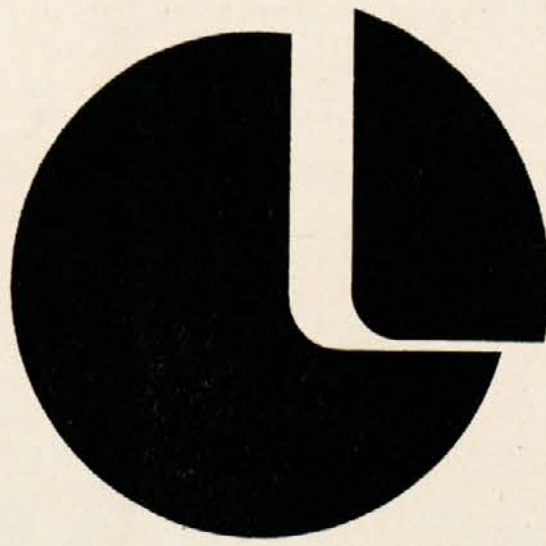
V KNJIGARNI

„Naša knjiga“

CELOVEC, PAULITSCHG. 5-7

Opozarjamo, da je knjigarna pred prazniki celodnevno odprta tudi v sobotah.

GOZDARSTVO IN LESNA INDUSTRIJA SLOVENJ GRADEC r. o. 62380 VORANČEV TRG 2

lesna slovenj gradec

s svojimi TOZD-i vam nudi naslednje izdelke in storitve:

- SORTIMENTE GOZDNEGA LESA
- ŽAGAN LES IGLAVCEV
- IVERNE PLOŠČE
- OPLEMENITENE IVERNE PLOŠČE
- STENSKÉ OBLOGE
- STROPNE OBLOGE
- SUMO - suhomontažna vrata
- INTRO-okna
- IZOLIR-okna
- KLASIČNA okna
- KLASIČNA vrata
- TERMO - izolacijske šipe
- ROLETE za okna
- OMARICE za rolo
- OMARICE za platnene zavese
- OBLAZINJENO POHIŠTVO
- TURISTIČNE STORITVE

KVALITETA, FUNKCIONALNOST IN LEP VIDEZ SO PREDNOSTI IZDELKOV

lesne

BRNCA - ŽIVO ZANIMANJE ZA KULTURNO DEJAVNOST

Brnca - „zaostanki“

Presenečeni smo bili nad člankom, katerega je dne 21. novembra 1980 objavil „Navdušen star prosvetaš“ v SV in v katerem poroča o uspelem gostovanju Pliberčanov na Brnci. Sicer je bil vedno naš namen v časopisu poročati o delovanju našega društva. Eden nas je prehitel, za kar smo mu seveda zelo hvaležni. Kljub temu pa nam je le še ostalo „an par ostajančov za ošobati“.

V soboto 27. septembra smo imeli na nogometnem igrišču pri Prangarju edinstveno premiero. Nogometašev smo imeli dosti zbranih. Našemu vabilu pa so se odzvali prosvetaši iz Ziljske Bistrice, ki pa niso mogli polnoštevilno nastopiti, ker so kmečki fantje imeli doma nujnejše opravke. Kot dopolnilo smo posodili našo „rezervo“ in še takih, ki bi sicer morali zraven gledati. Igro so naši nogometaši zmagali s pol ducatom razlike. Ob taki premoči se ni treba čuditi. Pa nam Bistrčani niso bili nič hudi. Spomladi so nam obljubili pošteno revanšo, tedaj šele pa bomo videli, kdo ima boljše igralce. Vsi igralci so bili navdušeni nad to tekmo in so si bili edini, da bo treba to začeto pot nadaljevati. Če se ne pretirava, je šport za zdravje dobra stvar, zlasti še za tiste, ki se premalo gibljejo in jim visi trebušček že čez hlače. Poleg tega pa nameravamo napraviti še kakšen turnir, če nam bo uspelo za to dobiti nekaj interesentov. Posojilnici Ločilo pa hvala za žogo. Gledalcev tokrat še nismo vabili, ker nismo bili „varni“ pred blamažo. Kaj če bi tekmo izgubili?

Zvečer pa smo vabili naše društvenike k Prangarju na filmsko predstavo. V okviru „Oktobrske

arene“ smo predvajali film „Boj na požiralniku“. Film smo predvajali v dvorani, kjer se je pred leti odvijalo celotno društveno delovanje.

Slovensko prosvetno društvo „Danica“ v Senti vidi v P. in Slovensko prosvetno društvo „Vinko Poljanec“ v Skocijanu vabila na

opere

MIKLAVŽ PRIHAJA

v nedeljo 7. decembra 1980 ob 14. uri v Kulturnem domu „Danica“ v Senti-primožu. Po operi bo Miklavž obdaroval otroke.

Prisrčno vabljeni!

Slovensko planinsko društvo Celovec vabi člane na

REDNI OBČNI ZBOR

v petek 19. decembra 1980, s pričetkom ob 18. uri v cili slovenici, Celovec, Paulitschgasse 5-7

Udeležba je bila bolj srednje-zadovoljiva. Ob času, ko je na polju veliko opravkov, pač ni dobro vabiti ob sobotah zvečer na prireditve.

Kljub temu pa so bili vsi navdušeni nad filmom, ki se je zaradi svoje zelo močne socialno kritične vsebine močno vtisnil v našo zavest.

Ped dvema letoma je na Brnci v kulturnem domu z uspehom go-

stovala igralska skupina iz Radovljice z Linhartovo burko „Ta vesel dan ali Matiček se ženi“. Tedaj smo si rekli, da bomo s serijo iger nadaljevali in vsaj enkrat na leto nudili našim ljudem eno igro. Lansko leto smo izpustili. Zato pa smo bili letos s Pliberčani že pol leta v besedi. Dne 16. novembra pa so nam zaigrali, da jih je bilo veselje gledati in poslušati. Z igro „Poročil se bom s svojo ženo“ so napravili na naše občinstvo zelo dober vtis, za kar jim je bilo občinstvo zelo hvaležno. Dvorana v kulturnem domu ni bila polna, toda tisti, ki so igro videli, niso obžalovali, da so prišli. Žal bi moralo biti le tistim, ki raje doma ostanejo in za zapečkom ždijo. Seveda bomo to serijo nadaljevali, že spomladi nam hočejo iz Celovca nekaj „zmanevirati“.

Pa se ob koncu ustavimo še pri naših jubilarjih. V ponedeljek 1. decembra je praznoval svoj 70. rojstni dan Hanzi Mertel, pd. Prangar iz Zmotic. Prangarjeva hiša je središče naših društvenih prireditev. Prangarju se ob tej priliki hočemo zahvaliti za njegove zasluge in pa tudi za delo, ki ga je pred leti vršil kot naš zastopnik v občinskem svetu. Obenem pa mu želimo še veliko zadovoljstva, sreče in seveda zdravja, da nas bo še dolgo mogel razveseljevati s svojimi dvitipi.

Skoraj bi mislil, da sta se dogovorila. Samo nekaj hiš naprej od Prangarja pa praznuje 18. decembra svojo 70-letnico Miha Oschou-nig, pd. Šulnik v Št. Jobu. Šulnik, vnet obiskovalec naših in centralnih prireditev, je moral zaradi svoje neomajne ljubezni do naroda prestat veliko obrekovanj in zapostavljanja s strani svojih sosedov. Kot marljiv delavec in kmet je kljub temu svoji številni družini pripomogel do kruha. Šulniku želimo vse najboljše, največ pa zdravja, da bo še dolgo let bival med nami in užival svoj trdo zaslužen pokoj.

Obema kličemo še na mnoga leta!

JOB

Katastrofalen potres v južni Italiji

Prejšnji teden v ponedeljek je južno Italijo pretresel katastrofalen potres, ki so ga čutili po vsej Italiji. Epicenter tega potresa je bil v Eboliu jugovzhodno od Neaplja. Jakost potresa je bila med 9. in 10. stopnjo po Mercallijevi lestvici.

Katastrofalni potres je naredil neprecenljivo škodo. Do sedaj so iz ruševin potegnili že okrog 3000 trupel, ranjenih je bilo blizu 8000 ljudi, pogrešajo pa še okrog 1500 ljudi. Ni bilo dovolj, da je na stisoče ljudi brez strehe, proti njim se je zarotilo še vreme - sneg in mraz, kar je bilo tega nesrečnega ljudstva še bolj poslabšalo. Vojaščina in civilno prebivalstvo mrzlično pospravlja ruševine in išče žrtve. In še vedno se zgodi, da izpod ruševin potegnejo žive ljudi. Iz vseh strani sveta prihaja pomoč v obliki šotorov, medikamentov, odej itd. Vendar posledice potresne katastrofe so tako obsežne, da je pomoč še vedno nezadostna. Da bi nesrečniki prišli do strehe, je država dala na razpolago turistične objekte (hotele), kar mnogi odklanjajo, ker se nočejo ločiti od svojega rodnega doma, pa čeprav je popolnoma opustošen. To so predvsem kmetje, ki se nočejo ločiti od svojih živali in ker so mnjenja, da bodo morali za več let živeti v tujini, kar pa oblasti odločno zani-

kajo, češ da se bodo lahko najkasneje do konca marca 1981 vrnili.

Koroška deželna vlada je sklenila, da bo potresnikom v Italiji pomagala v obliki nakupa montažnih hiš, ki jih bodo postavili v okviru obnove potresnega območja.

CELOVEC:

Božična smreka tokrat iz Globasnice

Na Novem trgu v Celovcu že stoji božično drevo. Smreko so pripeljali iz Globasnice, podaril pa jo je mandatar EL Franc Fera. Slovenska izročitev je bila preteklo soboto v okviru male svečanosti pri kateri sta sodelovala slovenski in nemški pevski zbor iz Globasnice. Seveda sta bila navzoča tudi župana obeh občin Albert Sadjak in Leopold Guggenberger. Oba sta ob tej priložnosti naslikala dobro sožitje obeh narodov v deželi. Nekje so celo zapisali, da se je celovškemu županu posrečilo uresničiti, kar deželnemu glavarju ob 60-letnici proslave plebiscita ni uspelo, namreč, združiti oba naroda v skupno parado. V Celovcu je res donela slovenska pesem, vzdušje je bilo božično-sprajljivo in Celovec ima „slovensko smreko“. In pri tem sta župana govorila tudi o jubilejnem plebiscitnem letu. Očitno pa so vsi pozabili, da je prav župan Guggenberger ob oktobrskih proslavah zatrjeval, da zanj imena Celovec ni in da se glavno mesto Koroške imenuje in bo imenovalo Klagenfurt. Da je tudi on pripadnik ene izmed treh strank, ki so podpisale manjšini sovražni sporazum, da smo mu Slovenci zanj pravtako politični drobiž kot ostalim politikom. Tega ne spremeni niti slovensko zapeta pesem, če pri vsem tem ne pade nobene slovenske besede - vsaj iz ust globaškega župana bi to pričakovali. Mimorede naj bo še povedano, da je izročanje božične smreke na Novem trgu izzvenelo s skupnim petjem koroške deželne himne.

A. H.

Nastop pliberških otrok

Prejšnjo nedeljo so naši najmlajši Pliberčani pokazali, da tudi nekaj znajo. Prikazali so nam kako je v Indiji Koromandiji. Otroci v starosti od 8 do 12 let, ki so jih vodili Albert Mesner, Brigita Grlic in Marija Valeško, so privabili polno dvorano otrok in tudi odraslih. In ko si jih tako gledal, kako domače se sučejo po odru, si bil lahko prepričan, da ima pri takem nastopu naša odrska dejavnost še velike perspektive.

ŠPORTNO DRUŠTVO ZAHOMEC

vabi na

18. mednarodno tekmovanje mladincev v smučarskih skokih

v nedeljo 7. decembra 1980 s pričetkom ob 14. uri na 30-metrski skakalnici v Zahomcu.

Poleg avstrijskih skakačev bodo tekmovali tudi skakači iz Jugoslavije in Italije.

Ljubitelji tega zimskega športa prisrčno vabljeni!

ŠPORTNI VESTNIK

ŠAH

V okviru šahovskega turnirja v Novi Gorici (o katerem smo v zadnji številki poročali) so se funkcionerji društva menili o možnostih za vsakoletno tekmovanje najmočnejših moštev iz Slovenije, Furlanije-Juljske krajine in Koroške. Zmenili so se, da bo v naslednjem letu takšno tekmovanje v okviru „Inter-lige“. Prvo srečanje naj bi bilo že 1. februarja 1981 v Trstu ali Kopru.

STALNI ŠAHOVSKI KROŽEK V DIJAŠKEM DOMU V CELOVCU

Vsak kdor ima zanimanje za kraljevske igre se lahko udeleži stalnega šahovskega krožka, ki deluje v Dijaškem domu Slovenskega šolskega društva v Tarviser Straži 16. Šahovski krožek deluje pod vodstvom Ivka Ferma in sicer vsako sredo od 19. ure naprej. V tej zvezi je tudi zanimivo, da se kujejo načrti za slovenski šahovski klub, ki naj bi sodeloval na koroških šahovskih tekmah.

TRENING AVSTRIJSKIH SKAKALCEV

V Zahomcu so bili tri tedne na treningu skakalci avstrijskega A in B kadra, medtem ko so bili skakalci C kadra in gimnazijci iz Stamsa pravtako na treningu v Zahomcu, vendar samo po en teden.

Skakalci A in B kadra so se vadili na 60-metrski skakalnici v Zahomcu, vozili so se tudi v Planico, kjer so trenirali na 90-metrski skakalnici. C kader in gimnazijci iz Stamsa so vadili samo v Zahomcu in to v glavnem na 60-metrski skakalnici (obstoja še 30-metrski).

V Planici na kvalifikacijskem tekmovanju je Zahomčan Wallner Hans zasedel enkrat 1. in enkrat 2. mesto. Na tekmovanju v Fieberbrunn, kjer je nastopilo 110 skakalcev iz Avstrije, Poljske in ZRN, so dominirali Avstrijci z Innauerjem na čelu. Sledili so mu Pürstl, Kogler, Grayner in kot 5. Zahomčan Millonig.

Ločilo

Pred nedavnim je bil v Šent Lenu pri sedmih studencih žalošten pogreb, katerega se je udeležilo lepo število pogrebcev iz bližnje in daljnje okolice. K zadnjemu počitku smo položili Marijo Truppe, v 89. letu starosti.

Pokoja je izhajala iz znane Kotnikove družine v Vodiči vasi - Gödersdorf. Bila je veselega značaja in vedno prisotna, kjer je bilo treba ukrepati v blagor vaše skupnosti. Z zanimanjem je spremljala dogajanja našega narodnostnega življenja. Leta 1956 se je pri vožnji sena smrtno ponesrečil njen mož Anton, s katerim je živel v srečnem zakonu.

Dvema sinovoma z družinama velja naše iskreno sožalje.

Pogrebne obrede je opravil domači župnik Avguštin Čebul.

OKRAJNA PISARNA PLIBERK
posluje vsak torek od 9. do 12. ure. V pisarni bo:

9. 12. 1980

Teodor Domej

PIREDITIVE

Krščanska kulturna zveza v Celovcu vabi na tradicionalno osrednjo gledališko predstavo (od leta 1962 naprej) Henry-a de Montherlantia

PORT ROYAL

Pevajalec: Aleš Berger
Režija: Voja Soldatovič
Kraj: Mesno gledališče v Celovcu
Čas: ponedeljek 8. decembra 1980 ob 14.30 uri
Gostuje Slovensko narodno gledališče iz Maribora.

Ob priliki osrednje gledališke predstave 8. dec. 1980 bo vozilo avtopodjetje Sienčnik iz Podjune takole:

12.30	Blato
12.40	Pliberk — zadruga
12.45	Jamnik
12.50	Smihel — Serčer
12.55	Globasnica — Šofar
13.05	Sentlpiš pri Rečniku
13.15	Dobri vas
13.30	Skocijan

iz Sentruperla pri Velikovcu (gospodinska šola) ob 13.30

MIKLAVŽEVANJE

v soboto 6. decembra 1980 ob 19. uri pri Pušniku v Ločah.
Miklavža, ki bo obdaril otroke bodo pozdravili: tamburaški zbor iz Loč, otroški pevski zbor in šolarji z recitacijami.

Prireditelj: SPD „Jepa-Baško jezero“

Klub slovenskih študentov v Celovcu vabi na

KONCERT TOMAŽA PENGOVA

v sredo 10. decembra 1980 ob 19. uri v Dijaškem domu SSD v Celovcu, Tarviser Straži 16.
Tomaž Pengov poje šansone ob spremljavi kitare in lutnje.
Vsi, prav posebno pa celovski študentje, prisrčno vabljeni!

Opereta

MIKLAVŽ PRIHAJA

v nedeljo 7. decembra 1980 ob 14. uri pri Šofarju v Globasnici.
Prireditelj: SKD v Globasnici

Opereta

MIKLAVŽ PRIHAJA

v nedeljo 7. decembra 1980 ob 14. uri v farni dvorani v Selah
Prireditelj: KPD „Planina“ v Selah

DIA PREDAVANJE
SPOMINI Z GORA
(Juljske Alpe)

Predaval bo mednarodno znani planinski fotograf Jaka Čop iz Slovenije.

Ljubitelji lepe planinske fotografije prisrčno vabljeni!

Menjava denarja

Stanje v četrtek 4. decembra 1980

Za 100 din dobite	39.— šil.
Za 100 din plačate	44.— šil.
Za 100 lir dobite	1.46 šil.
Za 100 lir plačate	1.55 šil.
Za 100 mark dobite	700.— šil.
Za 100 mark plačate	716.30 šil.

Izdajatelj, založnik in lastnik: Zveza slovenskih organizacij na Koroškem; glavni urednik: Rado Janežič; odgovorni urednik: Andrej Kokot; uredništvo in uprava: 9021 Celovec/Klagenfurt, Gasometergasse 10, tel. 32 550 - Tiska: Založništvo in tiskarska družba z o. j. Drava, Celovec - Borovlje